Ն 389 — 1886 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12 ՇՈՒՐԱՆ — 1303 ԶԻԼՀԻՃՃԻ 25 — ԻՔՍԻՆՃԻ ՕԷՆԷ

40 ԹԱՐԱՆ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԹԱՐԱՆ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէջիսիյէ 20 ղրուշան

ԲՈԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՍԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնչի վէ Տնենի սահիպէ ղրշ. 6
Վիճակի սահիպէ » . . . » 3

Մէջբերաբար նամակներ տարի պէտքէր մէճմանէն դրպարտ ընդունուած վէ տարի ընդունմայան եղիպտ խառէ ընդունմայաճագ տարը։

Իտարէխանէսի, Սթամպոլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մաթպասընտա տարը։ Գրաֆիֆի մէվտատ հագդրնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՀԻՎԼԻԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼ ԻՒՐ ՀԱՎ ԱՏԻՍ

ՄԻԻՍԱՖԻՐ ԲՐԷՆՍԼԷՐԻՆ ՀՈՒԶՈՒՐԸ ՇԱՀԱՆԷԳԷ ԴԱՊՈՒԼԻ

Միւսաֆիրանը հազրէթը Բատիշահի տիւգ մ'էտիմպուրկ վէ բրէնս Ջորջ հազարաթը՝ տիւն սաաթ 9ում հուզուրը հազրէթը Բատիշահիւ գապուլ օլունմըշլար տարը։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ վագրը մէզքիւրտէ Մապէյնը Հիւսայուն տարէրի մախսուսընը պիթթէյրիք, Մապէյն միւտիրը սանիսի Ահմէտ պէյ հազրէթլէրինի՝ բրէնսլէր հազարաթընը տավէթ իչիւն Շալէ քէօշկինէ իրսալ պուրուրմըշլարտըր։

Իյպու տավէթը Շեհրիյարիւ իմթիխանէն, տիւգ մ'էտիմպուրկ իլէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Էտուարտ Թորնթօն վէ սէֆարէթ պայ Թէրճէմանը Սըր Ագիրէտ Սանտիսըն իլէ եավէրանը Շեհրիեարիէնն Ահմէտ բաշա հազրէթլէրի խաս աթբրատն Թախտա պուլբուլան արապայա բաքիպ օլուգլարը, վէ տիկէր պիր արապատա բրէնս Ջորջ իլէ, բրէնսլէրին վաբօրը մախսուսընը պայ գաբատանը վէ Կոյց բաշա հազրէթլէրի վէ եավէրանը Շահանէէն վէ պահրիյէ միրալայլարընտան Հագդը պէյ, վէ իւչինճի արապատա տախի բրէնսլէրին մայէթլէրինէ քի զէվաթը միւհթէրէմ օլարը հալտէ Մապէյնը Հիւսայուն կիթմիշլեր, վէ հուզուրը հազրէթը Շեհինշահիւ տուխաւլ շէրէֆինէ նայլ օլմուշլար տարը։

Խաթիրատ միւլագաթտա, Շահզատէ ճիվանպաթը Մէհմէտ Սէլիմ հազրէթլէրի մէվճուտ պուլունուպ, միւթեագրպէն տախի Սատրազամ Քեամիլ, Խարիճիյէ նազրը Սայիտ, Մապէյնը Հիւսայուն միւշիրի Ղազի Օսման, Մապէյնը Հիւսայուն պաշ քեաթիպի Սիւբհի, սէր Թատիպը հազրէթը Բատիշահի Մավրօեէնի բաշլարը իլէ սէրգուրեէնի հազրէթը Շեհրիյարի Օսման պէյ, Տրէյսէ բաշ վէ սէրեավէրը հազրէթը Բատիշահի Մէհմէտ բաշա հազարաթը հուզուրը Շահանէյէ տախի օլմըշլար, վէ բրէնսլէր հազարաթը սուրէթը ֆէվգէլատէտ մաղհարը իլիֆաթ վէ Թալիֆաթը Բատիշահի օլարգտան սօնրա, Շալէ քէօշքինէ ավաէթ իթմիշլեր տարը։

Էվվէլքի ագշամ եանի հուզուրը Բատիշահիյէ տուխուլլերինտէն էվվէլ տիւգ մ'էտիմպուրկա Օսմանիյէ նիշանընքն մուրասատ պիր գէրթաբը վէ բրէնս Ջորջ նիշանը մէդալիւրը Գրէնսլէր իսիմլի նիշանը մէդալիւրը Սօֆիատան տօղրուճա Ավսթրիա գաբլըճայարընա ազիմէթ իտէճէյի իչիտիմիշ տարը։

* * *

Տէրսաատէթտէն Վիէննատաքի Նոյտ Ֆրէյ Բլատ կազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Բուլգար Գուլկարիսթանա տուխուլ իթտիքլերի Թագտիրատ, քէնտիսի տէ Շարգի Բումէլիյի Թահթը իշղալինէ ալմագ իւզրէ իճրատ Թէտարիքաթ իթմէսինի՝ Ինկիլթէրրա, Ավսթրիա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրի Պապը Ալիյէ իսթաթ վէ Թավսիյէ իթմիշլեր տարը։

* * *

Գուլկարիսթան բրէնսլիկինէ Բուսիանէն նամզէտտ ատտ օլունան բրէնս Ալէքսանտր մ'Օլտենպուրկ՝ զէվճէսի իլէ պէրաբէր ալաֆր. սեպտեմբերին 19ընճը կէչէն բազար կիւնու Վիէննայա մուվասլէթ իթմիշ տարը։

Բրէնսը միշարէլէյհին՝ Գուլկարիսթան բրէնսլիկինէ ինթիխապը մատտէսի իչիւն Վիէննայա կիթմիշ օլտուղը զանն օլունմըշ, վէ միշարէլէյհին Վիէննայա միւրուտ՝ Ալսթրիա իլէ Բուսիա արասընտաքի միւնասէպաթէն հիւսնիւ սուրէթտէ ճէրէյան իթտիկինէ տէլիլ ատտ օլունմըշ իսէ տէ, միշարէլէյհիւմա՝ բէսմէն քիմսէյի զիյարէթ իթմէքսիզին էրթէսի կիւն Բուսիայա միւթէվճճիհէն Վիէննատան հարէքէթ իթմիշլեր տարը։

* * *

Բրէնս Ալէքսանտր ալէյհինտէ մուգու պուլան քէսատտան զիմէթխալ պուլընան քէսանտան ասքէր օլմայանը՝ ալաֆր. սեպտեմբերին 16ընճը կիւնիւ քէֆալէթէ բապթ օլընարագ սէրպէսթ պրագ ըլմըշլար տարը։

* * *

Աթիրէն Սօֆիատա Բուս բօլիթիգա մէմուրլըղընա նասպ ու թային օլընան Մ. Գօլպարսրն՝ պունտան ագտէմ Գուլկարիսթան հարպիէ նազրըլըղը իթմիշ օլան ժէնէրալ Գոլպարս օլտըղընը պազը կազէթալար եազմըշլար իսէ տէ, չիմտիքի բօլիթիգա մէմուրընը՝ ժէնէրալը մումայիլեյհին պիրատերի օլտըղընը պէյան իտերիզ։

* * *

Ավսթրիա—Մաճառիսթան հիւքիմէթի՝ Գուլկարիսթանա էսլիհա նագլինի եէնիճէն Թահթը մէճլիսի։ իլէթ ալմըշ տարը։

ՄԸՍԸԸ

Իսքէնտէրիէտէն Ագամս Հավասա պէրվէհէր աքի եազըլմըշ տարը։

«Սըր Հարի Տրըմընա Ուօլֆ Թարաֆընտան վագը օլան վէ խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսոն Թարաֆընտան Մէճլիսը մէպուանա սէօյլէնիլէն Թէքլիֆաթ հէր նէ զամար բէք կիշլի սագլանմագտա իսէ տէ, պուրատա զանն օլընտըղընա կէօրէ, Թէքլիֆաթը մէզքիւրէ՝ լօրտ Տրֆիրինի օրտու Թէնսիգաթը նա տարը օլան լայիհասը իւզերինէ մուէսսէս պուլընմագտա տարը։

«Դէնէրալ Սթէֆէնսընը պիրտէն պիրէ գահիրէյէ հարէքէթի՝ Սուանտան կէլէն բարօրթօպրա սաթֆ օլընը յօր։ Տօնկօլասա տէրվիշերին Թահթը գօմանտասընտա Արապարտան միւբթէթէպ գուվվէթ քիւրիյէ թօբլանմագտա իտուկի՝ չէք ուչիպ. հէտէն վարէսթէ տարը։ Մամաֆիհի Դահրիէտէն պու պագտէ ալընան խապէրլէր՝ բէք զիյատէ միւպալաղը ատտ օլընմագտա տարը։

«Նուպար բաշանը Էվրօբայա սէյահաթը՝ Ինկիլիզ հիւքիմէթինին Թալեպի իւզերինէ վուգու պուլուպ, հիւքիմէթը միշարէլէյհա՝ ումուրը Մըսրիյէնին հալլ ու Թէսվիյէսինի միւզաքերէ իթմէք իւզրէ Լօնտրայա ազիմէթ իթմէսինի բաշի միւշարէլէյհէ բէճտ իթմիշ տարը։ Նուպար բաշա սեպտ. 20տէ Լօնտրայա միւվասլէթ իթմիշ պուլընագագ տարը։»

* * *

Միւէյիշ ճիվարընտա ճէպէլը-Զէյթ գուրպինտէ եէնի քէշֆ օլընան բէթրօլ կազը մատէնլէրինտէ միւթախտտէվ ամէլէ՝ կէչէն ճուտա էրթէսի կիւնիւ իսեան իթմիշ իսէ տէ, ասաքիրը մահալլիյէ՝ իսեանը մէզքիւրը անիտէ Թէնքին իթմիշ տարը։ Իսեան իտէն ամէլէտէն 24իւ Թէլէֆ օլուպ, 14իւ տախի ատալարա ֆիրար իթմիշ տարը։

Էվվէլքի ագշամ Պերլինտէն շէհրիմիզ սէֆարէթլէրինէ վիւրուա իտէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ քէնտիսինի տարմա նամիզաճ կէօրտիւկիւ ճիհէթլէ, Ալէմանիա պաշ վէքեալէթի ումուրընը մուվագգաթէն մախսուս Հէրպէրթ տը Պիզմարգա հեվալէ եիլէմիշ տարը։

Մէզքիւր Թէլէկրաֆտա իլավէթէն պէյան օլընտըղընա կէօրէ, պու խապէր՝ էվրօբա գապինէթօլարընճա հէյէճանը ազիմ մուճիպ օլմուշ տարը։

—

Մեսսէ դ'Ամբն նամ եունան կազէթասընտա աթիտէքի ֆգրա օգունմուշ տարը։

«Եունանիսթան քէմալը չիտէթլէ սուլհը արզու իտէր։ Հիւքիմէթիմիզ սուլհ ու սասիյի պօզմատրգտան պաշգա, Շարգտա մուհաֆազատ սուլհ իչիւն իգթիտարը եէթարիկի մերթէպէ ճահտ ու զայրէթ իտճէճ տարը։ Ֆագաթ Եունանիսթանէն իչպու արզուլ սուլհճուլյանէսի՝ հիչ պիր վագթտա հիւքիմէթիմիզին զաաֆ վէ իգթիտարսրզ ըլընընը հավ իտիմէմէլի տարը։ Եունանիսթանը սերիան պիր հարպա տախիլ օլապիլմէք իչիւն չիմտիքի գատար հիչ պիր վագթ հազըր օլամամըշ խաուկինի պէյան իլէ քէսպը ֆախր էյլէրիզ։ Եունանիսթանէն պիր չօգ սիլահը վէ միւհիմմաթը, վէ պիր գաչ այ սանճագ ալընտա վագթ կէչիրմիշ 120 000 նէֆէր ասքերի վար տարը։

«Իհթիմալ քի, հիւքիմէթիմիզին գուվվէթի մալիյէսի ուզունճա պիր մուհարէպէ իչիւն միւսաիտ օլամայճաղը մագամը իթիրազատա սերու պէյան իտիլին։ Պիզճէ պէօյլէ իթիրազը մուգապէլէ վէ ըհտատ պիլէ տէյերի եօգ տարը։ Չունքի Եունանիսթանը բէք չօգ սերվէթ մէնպալարընա մալիք օլարը տէրքեար օլուպ, հինը հաճէթատ մուհարէպէնին բուհը ատտ օլընան նագտ տախի պօլ օլագաղընը չիմտիտէն Թէքմին իտպիլիրիզ։»

—

Ինկիլթէրրանըն սերպէսթի ֆըրգասընա մէնսուպ օլուպ, իրլանտա մէսէլէսինտէ ֆրգաի մէզքիւրէլէ հէմէֆքեար օլատտրընտան տօլայը անտէն հէման այրըլըպ իթթիհատը Թապիր օլունան ֆրգա բուհասընտան Մ. Զէնպէրլէյն՝ եագընտա քէնտի իքի պիրատերլերի իլէ պէրպաէր Ալսթրիա, Եունան վէ Մըսրընտա իճրաի սէյահաթ իթմէք նիյէթինտէ օլուպ, էկէր Պալգան ահվալը տախիլիյէսի միսսատտ իտէր իսէ, Գուլկարիսթան իլէ Թիւրքիյը տախի զիյարէթ իտճէճք իմիշ։

—

Կոպէնհակէն ժ-ը ժբնտա օգունտրղընա կէօրէ, սէնէի հազրէտտ Ճաքսընտա գօլերատան Թուրուլարը մըգտարը եէքինի 59000 նուֆուսա պալիրզ օլուպ, պունլարրն 37000ի վէֆաթ իթմիշ տիր։ Խաթալարգ բէյտերբէյ ազալմագտա տարը։

Զին մէմալիքի ճիվարընտա գօրէ իւլքէսինտէ վագը Սէուլ նամ մահալտէն իչար օլունտրղընա կէօրէ, գօլերա խաթալարը՝ իւլքէի մէզքիրտէ տախի չիտտէյլէ իճրաի հիւքմ իտուպ, կէչէն յուլիս այ զարֆընտա 2 պուչուգ միլեօն նուֆուսը էհալիսէն 36 պին քչի գօլերատան վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրանըն ախիրէն Զէթինեեյէ բօլիթիգա մէմուրը նապպ օլունան Սըր Ուալթէր Պէյրինկ կէչէն բէնճէչնպիհ կիւնիւ իթիմատնամէլէրինի գարատաղ բրէնսնէ թագտիմ իթմիշ տիր։

Պիրինճի տէֆա օլարագ պու զաթ Զէթինեեյէ Ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրը Թային օլունմըշ տարը։

—

1885 սէնէսինտէ Ալսթրիա տէմիր եօլարը իւզերինտէ վուգու պուլան գազալար եիւզինտէն 112 քչի թէլէֆ վէ 437 քչի մէճրուհ օլմուշ օլմաղլա, էվվէլքի սէնէստէն 158 քչի ֆազա վագը օլմուշ տարը։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 22 սեպտ.

Մէճլիսը մէպուսանտա՝ իրլանտալը քիւչիւք չիֆթճի միւսթէճիրլէրին ահվալինի խալհ իթմէկէ մախսուս Մ. Բարնէլին արզ իթտիկի Թէքլիֆի 202 բէյէ գարշը 297 բէյ իւէ բէտտ իթմիշ օլմաղլա, պու գարարը իւզերինէ իրլանտալը մէպուս Մ. Տիլօն՝ չիֆթճի միւսթէճիրլերէ մուգավէմէթ վաղ վերմէք իչիւն իրլանտայա կիտէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Իրլանտա ումուրը նազարը Սըր Մ. Հիքս Պիչ՝ Իրլանտա ալէյհինտէ պիր գանունը զէճրի գարարլաշարըմագ իւզրէ Բարլամէնթօնրն եագընտա իճթիմաէ տավէթ օլունմասը միւհիմմէմիլ խատուկինի իյմա ու իշրապ իթմիշ տիր։

Պու սապահքի կազէթալար՝ իրլանտա ահվալինի վախիմ ատտ իտիրլար։

Լօնտրա 23 սեպտ.

Մէճլիսը մէպուսանտա մալիյէ նազրը լօրտ Ռանտոլֆ Ջըրչիլ՝ ազատէն Մ. Գրէմէրին պիր սիւմալինէ ճէվապէն, հիւքիմէթին մագսէտը ասլի՝ տախիլ օլապիլմէք իչիւն չիմտիքի գատար հիչ պիր վագթ հազըր օլամամըշ խաուկինի պէյան իլէ քէսպը ֆախր էյլէրիզ։ Եունանիսթանէն պիր չօգ սիլահը վէ միւհիմմաթը, վէ պիր գաչ այ սանճագ ալընտա վագթ կէչիրմիշ 120 000 նէֆէր ասքերի վար տարը։

«Իհթիմալ քի, հիւքիմէթիմիզին գուվվէթի մալիյէսի ուզունճա պիր մուհարէպէ իչիւն միւսաիտ օլամայճաղը մագամը իթիրազատա սերու պէյան իտիլին։ Պիզճէ պէօյլէ իթիրազը մուգապէլէ վէ ըհտատ պիլէ տէյերի եօգ տարը։ Չունքի Եունանիսթանը բէք չօգ սերվէթ մէնպալարընա մալիք օլարը տէրքեար օլուպ, հինը հաճէթատ մուհարէպէնին բուհը ատտ օլընան նագտ տախի պօլ օլագաղընը չիմտիտէն Թէքմին իտպիլիրիզ։»

—

Ինկիլթէրրանըն սերպէսթի ֆըրգասընա մէնսուպ օլուպ, իրլանտա մէսէլէսինտէ ֆրգաի մէզքիւրէլէ հէմէֆքեար օլատտրընտան տօլայը անտէն հէման այրըլըպ իթթիհատը Թապիր օլունան ֆրգա բուհասընտան Մ. Զէնպէրլէյն՝ եագընտա քէնտի իքի պիրատերլերի իլէ պէրպաէր Ալսթրիա, Եունան վէ Մըսրընտա իճրաի սէյահաթ իթմէք նիյէթինտէ օլուպ, էկէր Պալգան ահվալը տախիլիյէսի միսսատտ իտէր իսէ, Գուլկարիսթան իլէ Թիւրքիյը տախի զիյարէթ իտճէճք իմիշ։

—

Կոպէնհակէն ժ-ը ժբնտա օգունտրղընա կէօրէ, սէնէի հազրէտտ Ճաքսընտա գօլերատան Թուրուլարը մըգտարը եէքինի 59000 նուֆուսա պալիրզ օլուպ, պունլարրն 37000ի վէֆաթ իթմիշ տիր։ Խաթալարգ բէյտերբէյ ազալմագտա տարը։

Զին մէմալիքի ճիվարընտա գօրէ իւլքէսինտէ վագը Սէուլ նամ մահալտէն իչիւ ամէլիյէ՝ գօլերա խաթալարը՝ իւլքէի մէզքիրտէ տախի չիտտէյլէ իճրաի հիւքմ իտուպ, կէչէն յուլիս այ զարֆընտա 2 պուչուգ միլեօն նուֆուսը էհալիսէն 36 պին քչի գօլերատան վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրանըն ախիրէն Զէթինեեյէ բօլիթիգա մէմուրը նապպ օլունան Սըր Ուալթէր Պէյրինկ կէչէն բէնճէչնպիհ կիւնիւ իթիմատնամէլէրինի գարատաղ բրէնսնէ թագտիմ իթմիշ տիր։

Պիրինճի տէֆա օլարագ պու զաթ Զէթինեեյէ Ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրը Թային օլունմըշ տարը։

—

1885 սէնէսինտէ Ալսթրիա տէմիր եօլարը իւզերինտէ վուգու պուլան գազալար եիւզինտէն 112 քչի թէլէֆ վէ 437 քչի մէճրուհ օլմուշ օլմաղլա, էվվէլքի սէնէստէն 158 քչի ֆազա վագը օլմուշ տարը։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 22 սեպտ.

Մէճլիսը մէպուսան՝ իրլանտալը քիւչիւք չիֆթճի միւսթէճիրլերին ահվալինի խալհ իթմէկէ մախսուս Մ. Բարնէլին արզ իթտիկի Թէքլիֆի 202 բէյէ գարշը 297 բէյ իւէ բէտտ իթմիշ օլմաղլա, պու գարարը իւզերինէ իրլանտալը մէպուս Մ. Տիլօն՝ չիֆթճի միւսթէճիրլերէ մուգավէմէթ վաղ վերմէք իչիւն իրլանտայա կիտէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Իրլանտա ումուրը նազարը Սըր Մ. Հիքս Պիչ՝ Իրլանտա ալէյհինտէ պիր գանունը զէճրի գարարլաշարըմագ իւզրէ Բարլամէնթօնրն եագընտա իճթիմաէ տավէթ օլունմասը միւհիմմէմիլ խատուկինի իյմա ու իշրապ իթմիշ տիր։

Պու սապահքի կազէթալար՝ իրլանտա ահվալինի վախիմ ատտ իտիրլար։

Լօնտրա 23 սեպտ.

Մէճլիսը մէպուսանտա մալիյէ նազրը լօրտ Ռանտոլֆ Ջըրչիլ՝ ազատէն Մ. Գրէմէրին պիր սիւմալինէ ճէվապէն, հիւքիմէթին մագսէտը ասլի՝ Էվրօբանրն մուհաֆազատ սուլհ ու սալամը իչիւն Էւրօբա իթթիֆագը. նը մուհաֆազա իթմէքտէն իպարէթ օլաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Սօֆիա 23 սեպտ.

Ֆէսատճըլարընը Թէէխիրը մուհաքէմէտ Թալեպինի հավի Բուսիա նօթասընա տաիր օլան վագատ՝ Թէսվիյէքէրը օլմուշ տարը։

Բարիզ 23 սեպտ.

Միրալայ հաճի Ալի պէյ՝ Լէժիոն մ'Ընէօռ նիշանընքն օֆիսէլիք բրիթպէսինի ախզ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Բէթերպուրկ Օսմանը սէֆիրի Շաքիր բաշա հազրէթլերի՝ տիւն չէհրիմիզ միւվասէլէթ իտուպ, տօղրուճա Մապէյնը Հիւսայուն կիթմիշ, վէ իլիֆաթը Շահանէյէ նակլ օլմուշ տարը։

—Մապէյն աթբպպասընտան Աբիֆ բաշա հազրէթլերինին էօհտէսինէ պու քէրրէ միւշիրլիք բրիթպէսի Թէվճիհ պույրըլմըշ տարը։

—Յուլուզը ուսումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի՝ հիւքիմէթը Սէնիյէ Թարաֆընտան բրացայա չըգարըլմասը միթէսավէր օլան 2 միլեօն լիրալըգ գօնսօրիա հագդընա իճրաի միւգաքէրէ իթմէք ուախրէն Լօնտրատան ավտէթ իտէն ինկիլիզ տանիլը վէքիլի Մ. Գլատսթընը թահթը բիլասէթինէտ օլարագ էվվէլքի կիւն ագտ իճթիմա էյլէմիշ տիր։

Խաթիգրազը մէզքիւր բէսիլմալ վէ ֆարգինէ գարշըլըգ օլմագ իւզրէ Յուլուզը Ուսումիյէյէ Թերք օլունմաճաղ վարիտաթ հագդընտա հիւքիմէթը Սէնիյէնին Թէքլիֆաթը՝ պիր սուրէթը գաթիյէ վէ վաղիհատա պէյան իթմիլէմիշ օլարընտան, մէզքիւր՝ ինթիխապը ախիրտէ, էբէյիճէ իճրատաթ ու մուամէլատը սեպգաթ իթմիշ օլան մէշհուր ֆարպէտ եէճէնց օլարընը մալիւմ տիր։

—

Բուսիա մէսարիֆ նէզարէթի յուսուպաթընտան պիրինին բէսիը սանիսի Մ. Եղօֆը՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու Յէրսատատէթ կէլմիշ օլարընը Հայտնի եագմըշ տարը։

Մուսիյէյէ Յէրսատատէթ միւվասէլէթի էկէր սահիհ իսէ, պունը Ս. Էջմիածին կաթողիկոսընը տերտէսթը միւգաքէրէ օլան ուսուլը ինթիխապը մէսէլէսինտէն տօլայը իտուկի զանն օլունուր, զիրա պու զաթը՝ ինթիխապը ախիրտէ, էբէյիճէ իճրատաթ ու մուամէլատը սեպգաթ իթմիշ օլան մէշհուր ֆարպէտ եէճէնց օլարընը մալիւմ տիր։

—

Մէսմուատա կէօրէ, Ալանեան վերատէթի մէսէլէսինտէն տօլայը ֆազ. ժողովը խասքէօյ Թազ. խորհուրդը ալէյհինտէ վերտիկի գարարա գալարը խասքէօյ էհալիսի միյանընտա պիր մահզէր իմզալանմագտա տարը։

Մահզէրը մէզքիւրը իմզալանլար՝ մահքիւմ Թազ. խորհուրդըն հիւսնիւ իտարէ վէ մէմուրիյէթինտէն պէյանը խօշնուտի իտէրէք, աֆվ ու իպգասընը Թալեպ ու խաթատա իթմէքտաթիրլէր։

—

Այվազեան Աբրահամ էֆ. էբէյիճէ աղբր պիր խասթալըղա տուչար օլուպ, Ալանեան Յոգթէօր Սանճագճեան բաչա իլէ Յոգթէօր Սանճագճեան էֆէնտի քէմալը ֆէտատքարի իլէ էֆէնտիի մումատիէյհին Թէտավիսինէ հիմմէթ վէ լազմ կէլէն ամէլիյաթը ճէբրբահիյէի տախի քէմալը մուսաֆիգագիյէթլէ իճրատ էյլէմիշ օլարգէ մտթպատմըղա պիր վարագա իրսալ իթմիշ օլարընը պէյան իտերիզ։

—

Տիւզէնճեան էֆ.-ին «Գործնական Համարակալութիւն» նամ էսէրի իչիւն Ռուսական Խորհուրդ՝ էֆէնտիի մուտտիլէյհէ աթիտիքի շահատէքնամէյի իթթիմիշ տիր։

Ազգային կեսրոնական վարչութեան Ռուսական Խորհուրդս՝ իւր Օգանդակ ֆնանիշ յանձնախմբի միջոցաւ ի քննին առնլով Ն. Տիւզէնճեան էֆէնտի երկասիրած «Գործնական համարակալութիւն» անուն դասագիրքն, գոհութեամբ կը յայտարարէ որ մեծ խնամով և հմտութեամբ յօրինուած գործ մ'է և կընայ նկատուիլ իբրեւ գնահատելի ծառայութիւն մը Տոմարակալութեան ուսման, հետեւապէս շնորհաւորելով զՏիւզէնճեան էֆ. իւր այս կարեւոր երկասիրութեան համար կը յանձնարարէ Ազգային պատուարժան Հոգաբարձութեանց, Տեսչաց և Ուսուցչաց որ ընդունին նոյն դասագիրքն իբրեւց ուսումնարանաց և նախակրթարանաց մէջ ի գործածութիւն։ Հաճաձայն բարեկարգութեան հրահանգի Ազգային վարչարանաց։

Ի Դիմաց Ուսումն. Խորհրդոյ
Ազգ. Կերդ. Վարչութեան
Ատենադպիր — Ատենապետ
Ն. Փոխէան — Կ. Մ. Իսիսկեան

21 մարտ 1886

Ի Պարիզ քաղաքի Հայոց
Կ. Գոլիս

Հաստատեմք և մեք զվկայութիւն և գյանձնարարութիւն Ուսումնական Խորհրդոյ Ազգային կեդր. վարչութեան

Գ. Հ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Սայէի մուվաֆագիյէթ սէրմայէի հազրէթը Բատիշահիսէ ճանիպը Իտալիի Մախսուսէտէն պոռ քէրրէ միւճէտատէտէն քիչատ գըլընան Թէքիրտաղը խաթթը բօսթասընա հէր ճուտա էրթէսի վէ չարչէնպէհ կիւնլերի ագշամ իւզերի քէօբրիւտէն գալարըլըճագ օլան վաբօր Գիղատօս։ Սիւլիվրի, Էրէյլի, Թէքիրտաղը, Ղանօս, Հօրա, Սէրէֆթէ, Շարքէօյ, Գիւթալի, Մարմարա, Բաշակիմանը վէ Էրճէք իսքէլէլերինէ ուղղայարագ Գարապիգա իսքէլէսինէ ազիմէթ վէ օրատան ավտէթլէ եինէ մայիլպէյան իսքէլէլերէ եանայա եանայա Տէրսատատէթ կէլէրէք քէօբրիյէ մուվասլէթ իտճէճի իլան օլունը։

10 իւլուլ 1886

Այսրն վիլայէթինին Զէյմէ գազասը ատախիլինտէ վէ Զէյմէ ըլճաբընտա պուլընան 45 գըթա արազի՝ բարչա բարչա մահալլինէ միզայէտէտ պուլունտըղը կիպի, 502 սէնէսի իյլուլը նիհայէթինէ գատար Տէրսատատէթճէ տախի մէզատ իտիլէճէկինտէն, զամմիլէ թալեպ օլանլարրն վէ տահա զիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլերին բէյ ագչէլերինի միսթահրպէն վէրիկի էմանէթը ճէլիլէսի մուհասէպէ գալէմինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլունը։

4 ագօսթօս 502 — 8—3

ՍՕՆ ԲՈՍԹՈՆ

Գուլկարիսթան հարպիէ նաղրը՝ պիլճիւլէ ասքէր գօմանտանլարընա պիր թահրիրաթը ուսումիւլ իրսալ իտէրէք, պունտա նէքէրաթըն է. հալի իլէ ուսմուրը սիյասիյէտէն պահս իթմէմէլէրինի թէնպիհ իթմիշ, վէ ասքսի թագտիրինտէ օ միսիլլիւլէ. րին թահթը թէվֆիքէ ալընճագ. լարընը պէյան վէ իխթար էյլէմիշ տիր։

* * *

Բրէնս Ալէքսանտր ազ Պաթէն. պէրկին ուզուն պիր սէյահաթ իճրա իթմէք նիյէթինտէ պուլունտրընը վէ էվվէլա ինկիլթէրրա գրալիցասը. նը գիյարէթ իտէճէկինի պունտան ագտէյ եաղմըշ տիր։

Բրէնսը միւյարեյէյէ Լօնտրայը գիյարէթ իթտիկինտէ, չէհրը մէգքիւր հիւքիւմէթի՝ Գուլկար վէ Սբրպ մուհարէպէի ախիրէսինտէ իպրաղ էյլէտիկի չէճաթ վէ պէսալէթինի թատիգէն միւյարեյէյէհէ Լօնտրա չէհրիւլիկի հուգուգրնը իթա իթմէք նիյէթինտէ պուլընջյոր իմիշ։

* * *

Տիւվէյլը մուաղզամանըն Սօֆիատա մուդիմ բօլթիգա մէմուրլարը՝ Գուլկարիսթան էմարէթինտէ ասայիշ ունինդամըն մուհաֆազասը իչուն իճրան նուֆուզ ու թէնսիր իթմէյէրի խուսուսընտա հիւքիւմէթը մէպուէլէրինտէն ախզը թայիմաթ իթմիշլէր տիր։ Տիկէր թարաֆտան Գուլկարիսթանըն պիլճիւլէ բօլթիգա ֆրգալարը՝ պիր էճնէպի միւտախէլէսինտէ սէպպիյէթ վէրմէմէք իչուն պէյնէրինտէ իթթիֆագ իթմիշլէր տիր։

Տէվլէթլէր՝ հէյէթընիյպէթ հիւքիւմէթինի բեմէն թանրմագ նիյէթինտէ տէյիլլեր իսկ տէ, հէյէթը մուամիլէյհա իլէ միւնասէպաթը տիր. լօմաթիգըյէյէրինտէ պէրաբվամ օլ. մուգարընտան, պու խուսուս տա. խի սէսիկ սէտասզը հէյէթը մուամ. իլէյհանըն թատիգի տիմէք օլույոր։

* * *

Ֆիլիպէտէն իչար օլունտրընը կէօրէ, Յօգթօր Սթրանսքի Գուլ. կարիսթան իլէ Սբրպիա արասընտա հուսուլի միւհթէմիլ կէօրիւնէն պարընջգէրը կէրի պրագմըշ տը։ Պիրինճի վագտա՝ ճուտաա էրթէսի կիւնքի գիյթէթ օլուպ, պունտա պիր չօղ տէֆա իտարէի ագտահ օլընտրը կիպի, Մ. Սթամպուլօֆ իլէ զվա. թը սարէ տախի էօյլէ սէօղէր սէօյլէմիշլեր տիր քի, Բուլգարիա գոն. սլաթօսը խապէր ալարգտա թէէք. քի վէ բրօթէսթօ իթմիշ տիր։ Կէօ. յա Բուլգարիա Ջարը իւզերինէ պիր չէյ. լեր սէօյլենմիշ իմիշ. հալ պու քի, Գուլկարլար՝ Ջարընը իսմի պիլէ սէօյ. լենմէմիշ վէ հիչ պիր իրմա վուգու պուլմամըշ օլընրընը պէյան ու թէ. էմին էյլէյօրլար։

«Իքինճի վագտա՝ Սօֆիա հատ. սէսինտէ զիմէտխալ օլան էչխասընը թէէտիպ ու միւճադաթը հագգընտա Բուլգարանը կէօնտէրբիկի նօ. թաս տախը օլուպ, Գուլկար հիւ. քիւմէթի՝ ճէվապընը պու կիւն Բուս գօնսօլաթօսընա թէսլիմ իթմիշտիր։»

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Սօֆիատան մէվրուտ վէ տիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտերիճ պիր թէլէկրաֆ՝ ճէվապը մէզքիւրը Բուս գօնսօլաթօսը թա. րաֆընտան ըստա օլունտրընը խա. պէր վերմէքտէ իտի։

Սօֆիա հատխէսինտէ զիմէտխալ օլան էչխասընը թէէխիրը մուհաֆէ. մէսի թայէպինի հավի օլարագ Բուս. սանընն եաղտրընը նօթտի մալիւմէ Գուլկար հիւքիւմէթի թարաֆընտան վերիլէն ճէվապընը ըստա օլընտրընը պէր վէճճը պալտ հէր նէ գատար թէլէկրաֆխապէր վերտի իսէտ, պու ճէվապընն նէտէն իպարէթ իտուկի. նէ տաիր տիկէր հիչ պիր թէլէկրաֆ վիրուտա իթմէյիպ, անճագ տիւնքի վարնա բօսթաբյա կէլէն կազէ. թալարտա միւնտերիճ պիր Սօֆիա թէլէկրաֆընտա, ճէվապը մէզքիւր հագգընտա պագը մալիւմաթ կէօ. րիւմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, Գուլկար հիւքիւմէթի՝ թահրիրաթը ճէվա. պլէյնինտէ, Բուսիանընն պիր թագտ էասասզը մէգալթա իսթինատէն էօյլէ պիր թալեպտէ պուլընմըշ օլ. տրընը էվվէլա պէյանը թէէսսիֆ իթմիշ։ վի սանէնն Բուսիալը ժէնե. րալ Գօլպարսընն վիւրուտինտէն էվ. վէլ տավալ մէզքիւրընն տիվանը հարպ հուգուրընա չըգտարըլմայաճաղընը պէյան ու իչար էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր թէլէկրաֆտա պէյան օլընտրընա կէօրէ, Բուսիանընն նօ. թասը՝ էֆֆէտիրը ուսումիյէյէ մու. ճիպը էնտիչէ օլաճագ պիր սուրէթ. տէ պուլընջյոր իմիշ։

Սօֆիանընն մէհաֆիլը տիբլօմաթի. գրյէսինտէ իւմիտ օլընտրընա կէօ. րէ, ժէնէրալ Գօլպարս ահվալը հա. զրրէյի իսլահ ու թանզիմ իտեպիւլ. ճէք տիր։

Հէր նէ գատար պու իւմիտ մէվ. ճուտ օլուպ, հաթթա Գուլկար հիւ. քիւմէթի տէ իտարէի էօրֆիյէյի ֆէսխ իթմէյէ գարար վերմիշ իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան երինէ Սօ. ֆիատան խապէր վերիլտիկինէ կէօ. րէ, էմարէթին միւթթէֆիք նօգթա. լարընտա զապթընն թահրիր ու թէլվիգիլէ Բուսիա ալէյհինտէ չէ. տիտ պիր հէյլէճան զուհուրա կէլմիշ օլուտրընտան, բօլթիգաճա գարը. չըգըրգտարտան գօրգուլմագտա վէ հիւքիւմէթ մէնսուպ մէհաֆիլտէ ահվալը մէզքիւրէ հագգընտա բէք զիյատէ էնտիչէ իտիմէքտէ տիր։

Գէղալիք Բուսճուգտան տախի պէրվէճճը աթի եաղըմըշ տը։

«Ֆրգտի ասքէրիյէ՝ հալը հագը. ճէտիտէ էլան զըտա վէ մուխալիֆ տիր։ Զապթթան՝ բրէնսին օրտուլլա վէճաալաղտրը Լանտտ միւտարէյ. հին պէյանաթը գաթիյէի վագտ. օրտան քէնտիյէրինտէ հասել օլան թէէմինաթ իւմիտլերինին պոչա չըգ. մագտա օլտրընը պէյան իտեյօրլար։ Բրէնս՝ մէգալէսինտէ, ահվալը ու. մուր հագգընտա Ջարտան թէէմի. նաթը սահիհէ ախզ էյլէտիկինի ատ. բահաթէն անլաթմըշ իսէ տէ, պու կիւնքի կիւնտէ նէ հէյէթը նիյ. պէթ վէ նէ Բուսիա գօնսօլաթօսը՝ թէէմինաթը մէզքիւրէյի թէէյիտ ի. տէմինաթը ըստա գիրիշտիրմէ վէ եախօտ իթ. մէք իսթէմէտիքլերինտէն, իչբէ պու սէպպէպ մէպնի պու կիւնքի կիւնտէ պէօյլէ պիր հալը վէխամէ. թիլթիմալտէ պուլընը՝ մագտա տը։»

* * *

Գուլկարիսթան Միլլէթ մէճլիսի. նին (Սօպրանիէ) պիլա վագտա թա. թել իթտիկինի կէչէն կիւն թէլէկ. րաֆ խապէր վերմիշ իտի։

Մէճլիսը մէզքիւր թաթել իթմէ. տէն էվվէլ, հէյէթը նիյապէթ ազա. լարը իչիւն սէնէվի 24000 ֆրանգ մաաշ թախսիս իթմիշ տիր։

* * *

Մօսգուտատա նէչը օլընան Մոսթվա. էի վէկէմ.ռէ կազէթասը՝ տէօրտիւն. ճի Գուլկար լիվասը յա Շումնու ա. ռաքիրը մուհաֆըզասը էրքանը հարպ ըէիսի եիւզպաչը թժանգօֆը էլան Մօսգուտատա պուլընմասընտան պահս իթտիկի սըրատա։ Սօֆիա հատխէսինտէ գարչը թէրթիպ օլու. նան վագտահ մալիւմէի ախիրէտ Սթամպուլօֆը իրֆա իթտիկի վագի. ֆէյի իլգահ իթմիշ տիր։ Դաղէթահ մէզքիւր գավլինճէ, Սթամպուլօֆ՝ Ս. տէտա մէքթէպը ըէհապինինն (սէ. մինարիա) էսքի պիր չակերտի օլուպ, Նիհիլիսթ էֆքարընտա պուլընմասը վէ պիր իսթիլալ չիրքէթինէ տախիլ օլմասը չնչպէսինտէ մէպնի թարա օ. լընմըշ տը։ Մուամիլէյհ՝ Բուսիայա բէք խասիմ վէ տիւշման օլտրընը. տան, բրէնս Ալէքսանտր նէզտինտէ գօլայճա մուհիմմ պիր մէվզիէ սա. հիպ օլմուշ տը։

Սօֆիատաքի իսթիլալա գարչը թէր. թիպ օլընան հատխէ էսնասընտա Մ. Սթամպուլօֆ՝ Սօֆիա հիւքիւմէթի. նի էմարէթին հէվան պագը գալան գրսմընտան ալըրմագ վէ Սօֆիատան կէլէն թէլէկրաֆլարը ալը գօյուպ, հիւքիւմէթը մուվագգաթէնին ա. գասը իմգասյա թաղեիր իթտիք. տէն սօնրա իրսալ իթմէք իւզրէ թըր. նօպա վէ պիրլա թէլէկրաֆխանէլէ. րինի գապթ իթմիշ տիր։

Մուամիլէյհ եիւզպաչը թժանգօֆ՝ կրիւէֆ իմգասյա «թէսլիմ օլը. նըգ, գիրա Ջար բրէնսէ ասֆիմտիրը. եօգսա թէէտիպ օլընճագ սընը. ղ» իպարէի թէլէկրաֆը Շումնուտա ախզ իթտիկինտէ, ու թէլէկրաֆըն սախթէլիկինէ չիւպհէլէնէրէք։ Մ. Կրիւէֆին թէլէկրաֆ մաքինասը պա. չընա կէլմէսինի թալեպ իթմիշ։ վէ լաքին գարչըսընա կէլէնին Մ. Կրիւ. էֆ օլմասընընը անիտէ անլամըշտը։

* * *

Ալաֆր. սեպտեմբերին 18ինճի կէ. չէն ճուտաա էրթէսի կիւնիւ Մաճա. ռիսթան մէճլիսը մէպուսանը քիւ. ջատ օլընրպ, ազատան Մ. Հօրվաթ վէ Մ. Իրանի՝ Գուլկարիսթան հա. տիսէսինտէ Ավսթրիանը իթթիխապ իթմիշ օլընը մէսլէքտէն տօլայը իլգահաթ թալեպինէ գըյամ իթմիշ. լեր տիր։

Մ. Հօրվաթ՝ Ավսթրիա—Մաճա. ռիսթան խարճիպէ նէզարէթինին՝ պագը չէրաթթ թահթընտա օլարագ բրէնս Ալէքսանտրըն Գուլկարիսթան. տան կիթմէսինէ մուվաֆագաթ էյ. լէտիկի, վէ Բուսիանընն՝ սիլահլա Գուլ. կարիսթան ուսումրընա միւտախէլ իթմէյէճէյի հագգընտա թէէմինաթ վերտիկի տահիհ իսէ, չէրաթթ վէ թէէմինաթը մէզքիւրէնին նէ՝ տէն ի. պարէթ օլտրընը, վէ հինը հահէթ. տէ Բուսիանընն թէճավուզաթընտա մուխալիֆէթ օլընմագ իւզրէ Ավսթ. րիա տէվլէթի նուֆուզընը վէ եա. խօտ գուվվէի մատտիյէսինի խսթի. մալէ մէճպուր օլուր իսէ, Ավսթրիա. նընն միւթթէֆիգի օլան Ալէքսանիա տէվլէթինին նէ՝ կիպի մուամէլէտէ պուլընճագընը սիւվալ իթմիշ տիր։

Մ. Իրանի՝ Ալէքսանտրընն իթթի. ֆագընտա օլան գարտ ու էհտիմմի. յէթի թագտիր իթմէքլէ պէրպաէր, իթթիֆագը մէզքիւրընն Ավսթրիայա բէք պահալը օթուրտրընը, վէ Ա. վսթրիա տէվլէթինին պէրլինտէն կէ. լէն էվամիր վէ իխթարաթա գարշը մուվաֆագաթ իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ եարմատրընը, վէ Ավսթ. րիա տէվլէթի միսիլլիւ պունճա գուվվէի ասքէրիյէսի օլան պիր պէ. յիւք տէվլէթէն պու կիպի չարթլար իլէ պագա սուլը թէէմին իթմէսի չան ու մէնֆիիինի մուխթիլլ օլտու. ղընը պէյանէն սօնրա, Մաճառիս. թան հիւքիւմէթինին՝ բրէնս Ալէք. սանտրընն թէպտիրինի թասվիպ ի. տուպ իթմէտիկինի, վէ բրէնս Ալէք. սանտր Գուլկարիսթանա ավէտ իթ. տիքտէն սօնրա իսթիֆայա նէ՝տէն մէճպուր օլտրընը, վէ հուգուգը պէյնէտ տիվէլի մուխիլլ օլան սօն հատխէսէր թասվիպ օլընմամըշ իսէ, Բուսիանընն հարէքէթթը ալէյհինտէ նի՝չիչն բրօթէսթօ օլընմատրընը, վէ Գուլկարիսթան Մէճլիսը ուսումի. սինին ինթիխապ իտէճէյի բրէնսին գապուլ օլընրպ օլընմայաճաղընը, վէ Գերին ահանամէսինին մէրի օլուպ օլմատրընը, վէ Շըմլատքի իւչ տէվլէթէր իթթիֆագընը տեմամ իտուպ իթմէտիկինի, վէ պու մէսէ. լէյէ տաիր մուհարէրաթը բէսմիյէ. նին Մէճլիսը մէպուսանա թէպլիղ ի. տիլիպ իտիմէյէճէկինի սիւվալ էյլէ. միշ տիր։

Իկպալ Սիմոնը օտանրն գաբուրանա գատար թէչեի էյլէտի, վէ գաբունընն էօնունտ էօրիչիւլիքլերի սրրատա եավաչա։

—Շու կէթիրտիին խապէր է՞յի պիր խապէր մի տիր—տէյու սիւալլեմ։

Սիմոն. — Էվվէթ, մատմազել, էյի տիր. Ալպերտէն տօլայը տը, — էյյու. ճէվապ վերիպ, տիչարը չըգաը։

Մօրիս՝ մէրգումանընն չու հալինի թէտգիգ իթմէքտէ օլտրընը ճիհէթլէ, Մարի. նին պէնգինին աթտրընը, տուրտրը եէրտէ սալանտրընը, վէ պիր արալըգ տա պիրտէն պիրէ եիւգիւնին գըզատրընը կէօրիպ, արալարընտա կիպիճէ պիր սէօզ կէչտիրինի հիսս իտիրէք, հիտտէթինտէն ավուճարընը սրգմագա պաշլատը։

Մարինին իսէ հէյճանը թէէքին օլտրագ, եէմէք մատասընա եագլաշըպ, վալ. ռէսսինէ խթթապէն։

—Կիտէյիմ չարուգ սուրէթ տէ հագդրլանալըմ, պէշ տագիգէտէն հազդր օլու. ըրմ, —տէյիպ օտասընա չըգաը. օտասընա կիրէր կիրմէգ հէման գաբուլը սիրկիւ. լէյիպ Սիմոնը վերմիշ օլտրընը մէքթուպը չըգատրը, գարթը ալարգտա կիպիճէ սիրանը մէզքիւրէնին տախի պէր. վէճճը դիր տէրճի միւնասիպ կէօ. ռիւմիշ տիր։

Եէվմը մէզքիւրտէ ինկիլթէրրա Մէճլիսը մէպուսանընտա ազատէն Մ. Բրմանտրն սիւվալի իւզէրինէ մալիյէ նաղրընը լօրտ Բանտոլֆ Զըրչի՝ իթաի ճէվապ իտէրէք, Սբր Հանրի Տրբ. մընտ Ուօլֆքն Մբսբրտա էլան ին. կիլթէրրայա իճրաի վէքեալէթ իթ. տիկինի, վէ 1885 մուգավէլէնամէսի մուճիպինճէ Ղազի Ահմէտ Մուխ. թար բաշա հազրէթլէրիյլէ պէրա. պէր իտարէի Մբսբրիյէնին թանզիմ ու թէնսիգը ուսումտիրյէ մէյդուլ իտուկինի, վէ չիմտի ինկիլիզ հիւ. քիւմէթինին՝ իլէրտէ վերիլճէճէք գա. բարլար հագգընտան Սբր Տրբմընտ Ուօլֆ թաբաֆընտան վագը օլան թէէքիֆթը թէեագիգ էլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Սբր Հանրի Տրբմընտ Ուօլֆքն մաաշը սէնէվիսի 5000 ինկիլիզ լի. բասը օլուպ, պու մաաշ ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէէտ. յէ օլունուր։ Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն մէմուրիյէթի իքմալ օլընմայընճա ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ միւյարեյէյհի կէրի չաղրմագ նիյէթինտէ տէյիլ տիր, վէ գապինէմօ՝ միւյարեյէյհին Մբսբրտա մէվճուտիյէթի ինկիլիզ վէ Մբսբր մէնֆիիի իյճապաթընտան ի. տուկի գաննընտա տը։ Գէղալիք Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն մէհարէթը տիբլօմաթիգըյէսիյէ թէճրիպէ. քարլարը վէ ուսուրը չարգիյէտ օ. լան մալիմաթը թամմէսի՝ հիւսնիւ իմթիգաճ վէ իթթիֆագ հուսուլինէ վէ թահթը միւզաքէրէտ օլան մէ. սալը միւխթէլիֆէրին հալլ ու թէս. վիյէսինի հագրրլամաղա չըգ եարտ. ըմ իթմիշ տիր։ (Ն. Լեբեդեվ)

Պատէհու մէճլիս՝ իտարէի միւ. քիյէ պիւտէսինին միւզաքէրէսինէ պաշլարըպ, սէֆարէթ վէ բօլթիգա մէմուրլարընա տիր օլան ֆասլ թահթը միւպահասա ալընտրը էնտատ, մէպուսանտէն Մ. Գամպէլ ֆասը մէզքիւրտէն 4000 ինկիլիզ լիրասը թէնզիլ օլունմասընը թաղեպ իթմիշ, վէ Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն Մբ. սբրատաքի մէմուրիյէթի էլան տէվամ իթմէսի ալէյհինտէ բրօթէսթօ իտե. բէք, ինկիլիզ օրտուսընն անգլիպպ Մբսբրտան չըգաճաղը իսմիտինտէ պուլընտրընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Խարիճիլէ միւսթէշարը Սբր Ֆէրկիւ. սոն՝ Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն մէմուրիյէ. թի իքմալ օլունմագտան էվվէլ միւշա. բեյհին կէրի չաղրրլամայաճաղընը, վէ եագընտա ֆիրիյէ թախիրէ մու. գու պուլաճաղընա տտիր սէօզ մէր. մէք տէ բէք միւնասիպ օլմայաճա. ղընը Մ. Կլատսթոնը կէչէն յունիս արընտա պէյան իթմիշ օլտուղընը գիքր իլէ, նէթտիճը հասէնէ մէր. մէքտէ օլան իսլահաթը գուսուր պրագարագ ինկիլիզլէրին Մբսբր. տան չըգմալարը լազգ կէյտիկինի հիչ պիր քիմսէ նինի իտատա իթմէյէ. ճէկինի իլավէի մէգալ էյլէմիշ տիր։

Սբր Ֆէրկիւսոն՝ էվլաք վէՖարէթի

---

(284)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԻՆԻ

ՊՈՒԶՈՒԻ ՏԷ ՄՕՆԹԻՆԻՆ

ՄԻԻԹԼԻՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՖ

Լիւսովիզ. — Մարինին ազ կիւնտէն խանէսինտէ, իչլերինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ զէքի, իչկիւզար, սատրգ պիր եարամմըյա իհթիյաճը օլաճագ տը, իչթէ սանա պունը թէքլիֆ իտէճէքսիմ, տամամտրմն տա չու թէքլիֆքմ գապուլ վէ թասմիգ իտէճէկինէ էմինիմ,

Մօրիս. — Գաթ էնտէր գաթ թասմիգ իտէրիմ. չու ինթիխապընը բէք մի. նասիպ օլտրընը՝ մատմազէլ պիր տէֆա կէօրմէքլէ հիւքմ օլունաը։

Լիւսովիզ. — Էյ նէ՞ տէրսին Սիմոն, նի՞չին սիւքիւթ իտիյօրսընը, սիւքիւ. թինէն թէէտիւա իտիյօրսընը կիպի զանն օլունուր։

Սիմոն. — Ասլա թէրէտտիւա իթմէյօրում, չու թէքլիֆինիզտէն տէրեճէի նի. հայէթտ մէսրուր վէ մինէթտար օլմագտայըմ. ալէմտէ պունտան պաշգա հիչ պիր շէյ պէնի պու տէրեճէ պախթիյաք իտէմէզ. . . լաքին. . .

Լիւսովիզ. — Տիմէք քի ուճունտա պիր լաֆն վար։

Սիմոն. — Սեօյլեյիմ տէ սիզ հիւքմ իտիրսիզ։ Պէնի պու տէրեճէ խայրխահ. նէ իրզմէքինէ գապուլ իթմիշ վէ կիւնէն կիւնէ տահա զիյատ իսրրազը մուհապ. պէթ վէ մէրհամէթ իթմէքտէ պուլունմուշ օլան մատամ Տիւպիէֆի պրագամագ օ. լուր իսէ նանքէօրլիք իթմիշ օլմաղ մըյըմ։

Լիւսովիզ. — Կէրչի չու մութալանա չայանը մէհկ ու սէնա իսէ տէ, սէն օ ճէհէթի տալա միւչիւնէ, Սիմոն. պէն պու պապտէ գաթէն մատամ Տիւպիէֆի եազմըշըմ։

Սիմոն. — Ա՛հ։

Լիւսովիզ. — Մարի հագգընտա վագը օլան հիւանիւ թէվէճճիւհինտէն նա. չի, մատամ Տիւպիէֆին սէնի պրագմագա բազի օլաճագընա չիւրհէ եօգ տը։ կէր. չի թէէսսիֆի իտէճէք ամմա երնէ—կէրն—տէյէճէք. սէն իսէ տերհալ պունդն իճա. պընա պագմալըսը, չիւնքի Մարի պիր ան էվվել սէնի եանընտա կէօրմէք արզու. սընտա տը։

Մարի. — Հաթթա եկէր մուճքին իսէ պու ագշամ կէլէպիլսէն. . .

Սիմոն. — Պէն տէ իսթէր իտիմ, ամմա միւճքին տէյիլ։

Մարի. — Նի՞չիւն։

Սիմոն. — Զիւնքի մատամ Տիւպիէֆ պէնիմ եէրիմէ պիրինի պուլմալը վէ գո. մալը տը։

Լիւսովիզ. — Տօղրու տը ամմա, պու կիւնտէն բէնճէնպիհ կիւնիւնէ տէ. կին էլպէթթէ սէնին եէրինէ պիրիսինի պուլուր։

Սիմոն. — Մէմուլ իտէրիմ, էֆէնտիմ։

Մօրիս հէր նէ գատար զահիրէն ֆիթուրընը կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, պաթընէն ֆէվգէլատ թէլաշը վէ զիհնի ղայէթ մէշղուլ իտի։

44

Սիմոնն՝ Լիւսովիզ Գրէսսօլը խանէսինէ եէրլէշմէսի, մութէսավվէր օլան թէ. շէպպիւսաթը մէվգրի իֆրայէ վագ օլունամամասը տիմէք օլուպ, վէ պիր տէ Վա. լանթին իչիւն գատմի պիր թէհլիքէ իտուկինտէն, Մօրիս պիհագգընն թէլաշէ, վէ պէյքի Բօլ տը Ծիպրէնին՝ թէսատիֆին եարամրմըյա, սըֆաթը՝ ազ պիր շէյ սըֆա. թընա պէնզէմէքտէ օլան վալիտիէնին եանընտա Սիմոնը կէօրիպ տէ գընը օլտը. ղընը քէշֆ իտէպիլմէսինտէն վէ պէօյլեճէ հէր չէրին մէյատանա չընգըպ, իչլերին քա. միլէն պօզըլմասընտան իհթիրազ իթմէքտէ իտի։

Մարի ազդընը Սիմոնն գուլաղնա եագլաշըրըպ, եավաշճա իքի իւչ քէլիմէ սէօյլէտի։

Մօրիս չու հալի կէօրիւքտէ պիր գաթ տահա տիւշմը թէլաշէ օլուպ, Սի. մոնն գօնթ Իվան Թարաֆընտան Մարիյէ մահբէմանէ պագը չէյլեր սեօյլեյէճէկի. նէ էմին օլտրընտան, վէ չու սեօյլեյէճէքլերինին քէնտի հագգընտա մագաբ. ըարը չէյլեր օլանագլարընա չիւրհէպ օլմատրընտան, Մարի իլէ Սիմոնն կիզլիճէ կէօրիւշմէլերինի մէն իթմէքլիյին չաբէսինի տիւշիւնէրէք, վէ տատթընա պագարագ պիրտէն պիրէ։

—Սատթ իքքի պուշուգ, սատթ իչ պուշուգտա վալիտէնիզ իլէ պէրապէր չը. գատրը։

Մ. Հօրվաթ՝ Ավսթրիա—Մաճառ. ռիսթան խարճիպէ նէզարէթինին՝ պագը չէրաթթ թահթընտա օլարագ բրէնս Ալէքսանտրըն Գուլկարիսթան. տան կիթմէսինէ մուվաֆագաթ էյ. լէտիկի, վէ Բուսիանընն՝ սիլահլա Գուլ. կարիսթան ուսումրընա միւտախէլ իթմէյէճէյի հագգընտա թէէմինաթ վերտիկի տահիհ իսէ, չէրաթթ վէ թէէմինաթը մէզքիւրէնին նէ՝տէն ի. պարէթ օլտրընը, վէ հինը հահէթ. տէ Բուսիանընն թէճավուզաթընտա մուխալիֆէթ օլընմագ իւզրէ Ավսթ. րիա տէվլէթի նուֆուզընը վէ եա. խօտ գուվվէի մատտիյէսինի խսթի. մալէ մէճպուր օլուր իսէ, Ավսթրիա. նընն միւթթէֆիգի օլան Ալէքսանիա տէվլէթինին նէ՝ կիպի մուամէլէտէ պուլընճագընը սիւվալ իթմիշ տիր։

Մ. Իրանի՝ Ալէքսանտրընն իթթի. ֆագընտա օլան գատր ու էհտիմմի. յէթի թագտիր իթմէքլէ պէրպաէր, իթթիֆագը մէզքիւրընն Ավսթրիայա բէք պահալը օթուրտրընը, վէ Ա. վսթրիա տէվլէթինին պէրլինտէն կէ. լէն էվամիր վէ իխթարաթա գարշը մուվաֆագաթ իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ եարմատրընը, վէ Ավսթ. րիա տէվլէթի միսիլլիւ պունճա գուվվէի ասքէրիյէսի օլան պիր պէ. յիւք տէվլէթէն պու կիպի չարթլար իլէ պագա սուլը թէէմին իթմէսի չան ու մէնֆիիինի մուխթիլլ օլտու. ղընը պէյանէն սօնրա, Մաճառիս. թան հիւքիւմէթինին՝ բրէնս Ալէք. սանտրընն թէպտիրինի թասվիպ ի. տուպ իթմէտիկինի, վէ բրէնս Ալէք. սանտր Գուլկարիսթանա ավէտ իթ. տիքտէն սօնրա իսթիֆայա նէ՝տէն մէճպուր օլտրընը, վէ հուգուգը պէյնէտ տիվէլի մուխիլլ օլան սօն հատխէսէր թասվիպ օլընմամըշ իսէ, Բուսիանընն հարէքէթթը ալէյհինտէ նի՝չիչն բրօթէսթօ օլընմատրընը, վէ Գուլկարիսթան Մէճլիսը ուսումի. սինին ինթիխապ իտէճէյի բրէնսին գապուլ օլընրպ օլընմայաճաղընը, վէ Գերին ահանամէսինին մէրի օլուպ օլմատրընը, վէ Շըմլատքի իւչ տէվլէթէր իթթիֆագընը տեմամ իտուպ իթմէտիկինի, վէ պու մէսէ. լէյէ տաիր մուհարէրաթը բէսմիյէ. նին Մէճլիսը մէպուսանա թէպլիղ ի. տիլիպ իտիմէյէճէկինի սիւվալ էյլէ. միշ տիր։

Իկպալ Սիմոնը օտանրն գաբուրանա գատար թէչեի էյլէտի, վէ գաբունընն էօնունտ էօրիչիւլիքլերի սրրատա եավաչա։

—Շու կէթիրտիին խապէր է՞յի պիր խապէր մի տիր—տէյու սիւալլեմ։

Սիմոն. — Էվվէթ, մատմազէլ, էյի տիր. Ալպերտէն տօլայը տը, — էյյու. ճէվապ վերիպ, տիչարը չըգաը։

Մօրիս՝ մէրգումանընն չու հալինի թէտգիգ իթմէքտէ օլտրընը ճիհէթլէ, Մարի. նին պէնգինին աթտրընը, տուրտրը եէրտէ սալանտրընը, վէ պիր արալըգ տա պիրտէն պիրէ եիւգիւնին գըզատրընը կէօրիպ, արալարընտա կիպիճէ պիր սէօզ կէչտիրինի հիսս իտիրէք, հիտտէթինտէն ավուճարընը սրգմագա պաշլատը։

Մարինին իսէ հէյճանը թէէքին օլտրագ, եէմէք մատասընա եագլաշըպ, վալ. ռէսսինէ խթթապէն։

—Կիտէյիմ չարուգ սուրէթ տէ հագդրլանալըմ, պէշ տագիգէտէն հազդր օլու. ըրմ, —տէյիպ օտասընա չըգաը. օտասընա կիրէր կիրմէգ հէման գաբուլը սիրկիւ. լէյիպ Սիմոնը վերմիշ օլտրընը մէքթուպը չըգատրը, գարթը ալարգտա կիպիճէ սիրանը մէզքիւրէնին տախի պէր. վէճճը դիր տէրճի միւնասիպ կէօ. ռիւմիշ տիր։

Եէվմը մէզքիւրտէ ինկիլթէրրա Մէճլիսը մէպուսանընտա ազատէն Մ. Բրմանտրն սիւվալի իւզէրինէ մալիյէ նաղրընը լօրտ Բանտոլֆ Զըրչի՝ իթաի ճէվապ իտէրէք, Սբր Հանրի Տրբ. մընտ Ուօլֆքն Մբսբրտա էլան ին. կիլթէրրայա իճրաի վէքեալէթ իթ. տիկինի, վէ 1885 մուգավէլէնամէսի մուճիպինճէ Ղազի Ահմէտ Մուխ. թար բաշա հազրէթլէրիյլէ պէրա. պէր իտարէի Մբսբրիյէնին թանզիմ ու թէնսիգը ուսումտիրյէ մէյդուլ իտուկինի, վէ չիմտի ինկիլիզ հիւ. քիւմէթինին՝ իլէրտէ վերիլճէճէք գա. բարլար հագգընտան Սբր Տրբմընտ Ուօլֆ թաբաֆընտան վագը օլան թէէքիֆթը թէեագիգ էլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Սբր Հանրի Տրբմընտ Ուօլֆքն մաաշը սէնէվիսի 5000 ինկիլիզ լի. բասը օլուպ, պու մաաշ ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէէտ. յէ օլունուր։ Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն մէմուրիյէթի իքմալ օլընմայընճա ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ միւյարեյէյհի կէրի չաղրմագ նիյէթինտէ տէյիլ տիր, վէ գապինէմօ՝ միւյարեյէյհին Մբսբրտա մէվճուտիյէթի ինկիլիզ վէ Մբսբր մէնֆիիի իյճապաթընտան ի. տուկի գաննընտա տը։ Գէղալիք Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն մէհարէթը տիբլօմաթիգըյէսիյէ թէճրիպէ. քարլարը վէ ուսուրը չարգիյէտ օ. լան մալիմաթը թամմէսի՝ հիւսնիւ իմթիգաճ վէ իթթիֆագ հուսուլինէ վէ թահթը միւզաքէրէտ օլան մէ. սալը միւխթէլիֆէրին հալլ ու թէս. վիյէսինի հագրրլամաղա չըգ եարտ. ըմ իթմիշ տիր։ (Ն. Լեբեդեվ)

Պատէհու մէճլիս՝ իտարէի միւ. քիյէ պիւտէսինին միւզաքէրէսինէ պաշլարըպ, սէֆարէթ վէ բօլթիգա մէմուրլարընա տիր օլան ֆասլ թահթը միւպահասա ալընտրը էնտատ, մէպուսանտէն Մ. Գամպէլ ֆասը մէզքիւրտէն 4000 ինկիլիզ լիրասը թէնզիլ օլունմասընը թաղեպ իթմիշ, վէ Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն Մբ. սբրատաքի մէմուրիյէթի էլան տէվամ իթմէսի ալէյհինտէ բրօթէսթօ իտե. բէք, ինկիլիզ օրտուսընն անգլիպպ Մբսբրտան չըգաճաղը իսմիտինտէ պուլընտրընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Խարիճիլէ միւսթէշարը Սբր Ֆէրկիւ. սոն՝ Սբր Տրբմընտ Ուօլֆքն մէմուրիյէ. թի իքմալ օլունմագտան էվվէլ միւշա. բեյհին կէրի չաղրրլամայաճաղընը, վէ եագընտա ֆիրիյէ թախիրէ մու. գու պուլաճաղընա տտիր սէօզ մէր. մէք տէ բէք միւնասիպ օլմայաճա. ղընը Մ. Կլատսթոնը կէչէն յունիս արընտա պէյան իթմիշ օլտուղընը գիքր իլէ, նէթտիճը հասէնէ մէր. մէքտէ օլան իսլահաթը գուսուր պրագարագ ինկիլիզլէրին Մբսբր. տան չըգմալարը լազգ կէյտիկինի հիչ պիր քիմսէ նինի իտատա իթմէյէ. ճէկինի իլավէի մէգալ էյլէմիշ տիր։

Սբր Ֆէրկիւսոն՝ էվլաք վէՖարէթի

խորհրդի իսթիգրազաթները Մըսրըն տուլունաթը սարբեստ իլէ պիր Թուլմաղա Մէհմիսը մէպուսանըն նիյէթի օլմասընը Թէքմինէն պէ. յան իթմիշ, վէ մեգալէսինէ խի. Թամ վերմէկէկի սըրատա։ Մըսրըն ինգըրաղ ու զարուրէթատէն Թէարի. ճէն խէլաս օլաճաղընը վէ Ինկիլիթէ. բանըն մէմուրիյէթի խիթամ պուլընճա, Մըսրրատա ինկիլիզ իտարէսինին մէմլէքէթը մեգիբէրե իշիւն պիր նիյ. մէթ վէ Ինկիլիթէրա իշիւն պիր չէրէֆ օլարզը հէրքէս Թարաֆընատ Թատ. տիգ օլունճաղընա իսմիտի պուլընտրընը սեօյլէմիշ տիր։

Մ. Գամբէլին Թէքիֆի՝ 54 բէյէ գարչը 158 բէյ իլէ բէատ օլընմըշ տըր։

ԿԱՅՈՒՄ ՄԸ ՑԻՇԱԳԻՐՔ

Իւտէպահ Միլլիյէմիզատէն Տէմիրճիպաշեան Եղիա (Գրաբէր Ատոմ) էֆ. Նին նէչը իթմէքտէ օլարզը «Գրական և Խմաստասիրական Շարժում» բիւլէյի մէկգուրէթսինին սեպտեմբեր նիւսխէսինէ կէօրիւլէն պիր մեգալէ տիր։

Շերքէթի Խարիյէ և Քրիստոնէութիւն։— Գրուսպի Թրքախօս քահանայք։ Գրուսպի առաջնորդն։— Հայրիկ։— Ընծայարան։— Վարժարանք և Կրթական խորհուրդն։— Ճարտարապետին Կազմախսութիւնն։— Մշակ, Արեւելք։— Բողոքականութիւն։

Երբ չոգենաւն հնարուեցաւ, կամ մանաւանդ երբ չոգենաւը Պոլիս մըտաւ, միամիտ կամ տգէտ մարդիկ —որոնք մինչեւ ցայսօր մարդկութեան մեծամասնութիւնը կը կազմեն— կարծեցին թէ «խալըսխիյներ. ը անօթի պիտի մնան, ձուկերը պիտի մեռնին ու չոգենաւներուն ծուխէն աչք աչք չպիտի տեսնէ։ Բայց այնպէս չեղաւ, որովհետեւ այնպէս չպիտի ըլար։ «Խալրսխիյնե. ը կապրին, ձուկերը կը վխտան, և ոչ միայն իրար կը տեսնենք, այլ և՝ ի շնորհս յառաջադիմութեան՝ իրարու վրայ այնպիսի բաներ կը տեսնեմք որք ժամանակաւ կը վրդովէին մեր աչքերէն։ Շոգենաւներն եթէ ճնաս մ'ըրին՝ այն ալ կրօնքին է. Քրիստոնէութիւնն ընկերական դասեր չընդունիր, այլ հաւասարութիւն կը քարոզէ։ իսկ Քրիստոնէութեան դրրեթէ համանուն այդ «Շերքէթի Խարիյէ»ն երկու դասի բաժնեց զմարդիկ։ «պիրինճի մէվգի»ի մարդիկ։ «իքինճի մէվգի»ի մարդիկ։ Միէյէս ի զուր հարիւր տարի առաջ գուշակեց միջին դասու (դէրէ-եդ) մարդոց համար թէ՝ «Ոչինչ են և. մէն ինչ պիտի ըլան»։ «Շերքէթի Խարիյէ»ին համար չկայ միջին դասեթէ հաւասարութիւն չկայ շոգենաւներուն մէջ— որպէս արդէն ոչ ուրեք կայ բացարձակ հաւասարութիւն— գէթ հաւասարութեան աւելի մօտեցուցեր, գէթ բաժանումն աւելի կատարեալ ըլլար, գէթ երեք դասուց յատուկ տեղեր որոշուէին, որպէս զի միջին դասու մարդիկ ոտքի վրայ չը մնային։ Շոգենաւը ուրիշ մնաս մ'ալ ըրին կրօնից։ խոստովանահաւրք կը պատուիրեն «մի հայրէք» արդ, շոգենաւի տոմսակ առնող մարդ մը չի կայ՝ որ մտքէն կամ բարձրաձայն հայհոյութիւն չընէ ամէն օր։ «մէհիտիյէ» չաւրը «պիյլէթճի»ն. քառորդ՝ «սիլիք է»։ «մեդալիք» «դեղին է»։ օտար ըսակ՝ «ոչ»։ «Բայց չոգենաւը կելլայ կոր, գործ ունիմ։»—«Ոչ»։ Մարդուն հոգին կերի, և որովհետեւ հոգին ալ հովհարուիլ կուզէ։ «քիւֆիւր ճանըն ելլազէսի տիր։» Այսպէս կըսէ առածը՝ որ ժողովրդոց իմաստութիւնն է։ Խե՜ղճ Քրիստոնէութիւն, ո՛ւր մնացիր։—Աւետարանին մէջ։ Խե՜ղճ կրօնք, ո՛ւր կը գտնուիս։—Եկեղեցեաց մէջ։...։

Բայց ճշմարի՞տ է թէ կրօնքն եկեղեցեաց մէջ կը գտնուի։ Արդարև ճշմարիտ է թէ կրօնքն եկեղեցեաց պատերուն, խորանին, անօթից, Մ. Գրոց, եւ, վրայ կամ մէջ կամ եռին է. բայց թէ եկեղեցի գացողներուն մէջ՝ ոչ։ եկեղեցի գացող մը չի կայ, որ իւր աղօթից մէջ նախ «յանդուգնութիւն, ոսկի» չը խնդրէ։ մինչդեռ Քրիստոնէական կրօնին հիմնադիրն ըսած է «երանի՝ աղքատաց։» կրօնից պաշտօնեայք իսկ—մանաւանդ բարձրագոյն պաշտօններու թեկնածուք—զայդ կը խնդրեն այսօր ջերմեռանդութեամբ, եւ տեղ տեղ ասեկերէն լեզուով, զոր օրինակ Գրուսպի եկեղեցւոյն մէջ։ Հարցուցեք Թիւրաքեան պատուելիին, որ այժմ Տ. Գրիգորիս քահանայ է, և որ՝ առաջնակարգ տաճկաբան ըլլալով հանդերձ՝ չէ հանդուրժեր որ քահանայք եկեղեցւոյ մէջ Թուրքերէն խօսին, և առաւէր քալեր է Գրրուսպէն (Ս. Առաջնորդէն պահանջելէ յետոյ թէ եպիսկոպոսական մատանին մատէն հանէ, ապա թէ ոչ ինք ալ իր քահանայական (՝) մատանին չը պիտի հանէ)։

Գրուսպի դպրոցներուն վրայ ալ գովեստ չեն խօսիր, թէեւ Գրուսպ գնացող չի կայ որ տեղւոյն Սրբազան առաջնորդին վրայ մեծ գովեստիւ չը խօսի։ Ասի հանելուկ մը կը թուի ինծի։ Այս հանելուկն այն ատեն լուծուի թերեւս, երբ Գրուսպի առաջնորդը Գալսոյ Գասրիարք ըլլայ։ Ուրիշ հանելուկ մը՝ որ ինձ կը թուի թէ յաւիտեան չը պիտի լուծուի. «Ի՞նչպէս ամենէն կրթասէր Պատրիարքները, Խրիմեան և Վարժապետեան ոչինչ կամեցան կամ ոչինչ կարացան ընել կրթական խնդրոյն համար։» Ընծայարան մ'իսկ հիմնելու կարող չեղան, այո՛, երբ ամեն կողմանէ կաղաղակեն ամեն օր. «Մարդու պէտք կայ. գիտուն, բանիբուն, անձնուէր եկեղեցականներու պէտք կայ, մեծ պէտք կայ, անհրաժեշտ պէտք կայ»։—Խրիմեան ահաւասիկ երջանկան ժողովոյ Ատենապետ է։ Հայրիկ շատ կը քընադատէ, ատի լաւ է. բայց տեսնենք ի՞նչ պիտի գործէ։ Անտարակոյս գիրքեր կան որք գործքեր են, և այսպէս են Սրբազան Հայրիկի գիրքերն ընդհանրապէս. սակայն Խրիմեան միայն գրիչով չէ ճարտար, այլ լեզուով ալ, այլ ձեռքով ալ ճարտար ու զօրաւոր է։ Ինք այն Սահմանադրական Պատրիարքն է. դաւ, որ համարձակեցաւ երդում չընել Սահմանադրութեան վրայ, այլ և համարձակեցաւ, այլ և կարողացաւ նոր Թուական բանալ Հայոց Պատրիարքութեան, Հայոց ազգութեան համար։ Խրիմեան բեմին վրայէն լեզուովը կը զարնէ, և բեմէն վար կիջնէ՝ մարդուն ապտակ կը զարնէ։ Լրագիրք կը քննադատեն՝ իրենք ալ իրենց կարգին։ Խրիմեան Պատրիարքական գահէն վար կիջնէ, անշուշտ ակամայ ամենուն նման։ այլ Խրիմեան կը մնայ ժողովրդական եւ Խրիմեան աւելի ժողովրդական կըլլայ։ Գաղղիացի կառավարի մը «գօշոն» ըսելէ յետոյ, որովհետեւ Խրիմեան կարող էր «գօշոն» ըսել Գաղղիոյ կառավարութեան պետին ալ՝ եթէ հարկ տեսնէր։

Մինչ այս մինչ այն, արձակուրդք կը վերջանան։ վարժարանք կը վերաբացուին, այլ անլոյծ կը մնայ կրթական խնդիրն։ Արդի Պատրիարքն ալ չկրցաւ լուծել զայն։ արդի Պատրիարքն՝ որ հարստութիւն և ազդեցութիւն և անտարակոյս նոյնքան ալ կրթասիրութիւն ունի։— Սակայն կրթական խորհուրդը կը խլրտի։ կարծես թէ բան մը պիտի կընայ ընել վերջապէս։ Տէրս այդ նկատմամբ յոյժ լաւատես է Եղիշէի խմբագրականին մէջ։ բայց ե՛ս։...։ Այս այն կրթական խորհուրդը չէ՝ որ Պ. Տաղաւարեանի բնական Պատմութեան համար կը վկայէ թէ «մեծ խնամով և հմտութեամբ յօրինուած գործ մ'է,» և որ այդ գործն «ուսումնարանաց մէջ իւրգործածութիւն կը յանձնարաբէ՝ հաճաձայն բարեկարգութեան հրահանգի ազգային վարժարանաց։» Ուսումնական խորհուրդն արդէօք արդեւլած է ազգային վարժարաններն, ուսումնարանները։ կաղաչե՛մ. ուսանողն,— եթէ կարող ըլլայ 40 դահեկան վճարել և ստանալ «կենդանային հիւսուածաբանութիւն եւ մարդկային կազմախսութիւն ու բնախսութիւն»— ի՞նչ պիտի հասկընայ այդ «մեծ խնամով յօրինուած գործ»ին հետագայ խօսքէն. Լուսաւոր և կամ լուսաւորեալ մարմիններէ արձակեալ ճառագայթներն՝ աչաց եղջերային թափանցիկ թաղանթին վրայ ազդելով, մի մասն կանդրադարձեն, իսկ մնացեալն ներս կը թափանցեն։» կաղաչեմ, ի՞նչպէս կրնայ վարժարանաց ի գործածութիւն յանձնարարուիլ այդ գիրքն, որը թարգմանիչը (թո՛ղ մեծանուն ճարտարապետ-երկրագործն հեղինակ անուանէ զինք, եւ Ռուսահայոց մեծ յառաջադիմութեան, որու պիտի հաւասարէր անշուշտ Թրքահայոց յառաջադիմութիւնն ալ, եթէ...Թրքահայք բաժանորդ գրուէին Մշոյ։—իրողութիւնն այն է, Տեա՛ւրք և Տիկնա՛յք բանականք, թէ՝ Ռուսահայք և Թրքահայք՝ քայլ մը յառաջ քայլ մը ետ երթալով՝ յառաջադիմութիւնները ըրած են. այլ կանոնաւորապէս յառաջ ընթանալու համար՝ պէտք ունին հիմնական և ազգային դաստիարակութեան։ Հոն արգելք կայ—և արգելքն հետզհետէ կ'աւելնայ— ազգային դաստիարակութեան դէմ. հոս տգիտութիւն կայ մանկավարժութեան, հոս անհամեմատ անկատար անբանաւոր կրթութիւն մը կայ, և ազգային դաստիարակութիւն չը կայ։

Երբ՝ ըստ փափագանաց Պ. Գրիգոր Արծրունիի և Աբեղեանի՝ Հայ ազգը Բողոքականութիւնն ընդունի, թերեւս այն ատեն ազգային բարեկարգութիւնը կատարուի։ ինչ կ'ըսէք, փափագեան էֆէնտի...։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պու քէրրէ Իրան տէվլէթի թարաֆընտան աթիտէ մուհարրէր զէվաթը քիրամա Զինճի, Յիւնճիւ վէ Գիւնճիւ բիւթպէլէրտէնՇիր ու Խուրշիտ նիշանլարը իթա պուլրըմըշ տըր։

Թէրրիֆաթի խարիճիյէ Իպրահիմ պէյ հազրէթլէրինէ Զինճի։

Խարիճիյէ միւսթէշարլըզը մուավինի Զայեան Իլեաս էֆէնտի հազրէթլէրինէ Զինճի։

Տիվանը Հիւմայուն միւթէրճիմը էվվելի Տաֆուտ էֆէնտի հազրէթլէրինէ Զինճի։

Թահրիրաթի խարիճիյէ քեաթիպի Նասիմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ Զինճի։

Ուսուրը չէհպէնտէրի միւտիրի Ֆեհիմ պէյ հազրէթլէրինէ Զինճի։

Թէշրիֆաթի խարիճիյէ մուավինի Ղալիպ պէյ հազրէթլէրինէ Զինճի։

Մահքէմէի թէմիզ հուգուգ բէխը սանիսի վէ Տար իւշ Շաֆագա մէքթէպի միւտիրի Ռիզա պէյ հազրէթլէրինէ Զինճի։

Իւսկիւտար միւթէսարրըֆը Գահրի բէյ հազրէթլէրինէ Զինճի։

Տիվանը Հիւմայուն միւթէրճիմը էվվելի մուավինի Գէչճէթ պէյ հազրէթլէրինէ Յիւնճիւ։

Ուսուրը թէլէկրաֆի օտասը սէր խարիճիյէ Շէֆիք պէյ հազրէթլէրինէ Յիւնճիւ։

Թահրիրաթը խարիճիյէ էվվագ միւտիրի Էօմէր պէյէ Յիւնճիւ։

Նէզարէթը ճէլիլէի խարիճիյէ Թերճէմանը Կիւլպէնկեան Միքայէլ էֆէնտիյէ Յիւնճիւ։

Թապիւէթ գալէմի միւտիրի Ասիմ պէյէ Յիւնճիւ։

Ուսուրը չէհպէնտէրի օտասը միւմեյիզի Տատեան Տիրան պէյէ Յիւնճիւ։

Թապիւէթ միւտիրի մուավինի Սթավրաքի էֆէնտիյէ Յիւնճիւ։

Մէքթուպիի խարիճիյէ միւմեյիզը էվվելի Բէուք պէյէ Յիւնճիւ։

Խարիճիյէ մուհասէպէ օտասը վէքնէտարը Սուպհի պէյէ Յիւնճիւ։

Մէքթուպիի խարիճիյէ էվվագ միւտիրիյէթի մուավինի Թահսին էֆէնտիյէ Յիւնճիւ։

Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրի Նորատունկեան Գաբրիել էֆէնտիյէ Յիւնճիւ։

Էվգաֆ վէ Նաֆիա Նէզարէթլերի տավա վէքիլի Շեհրի էֆէնտիյէ Յիւնճիւ։

Հուգուգ միւշավիրի մուավինի Խալիլ պէյէ Գիւնճիւ։

Մէքթուպիի խարիճիյէ գալէմի խիւլաֆաստանան Իհսան պէյէ Գիւնճիւ։

Ուսուրը հուգուգիյէի միւխթէլիֆ միւմեյիզը էվվելի Թէվֆիգ էֆէնտիյէ Գիւնճիւ։

—

Կէչէն բաղար էրթէսի կիւնիւ իզմիտ քէօրֆէզինէ Եալըվատա պիր հայտուտ չէթէսի՝ 3 գօյուն Թիւճարը ԹուԹուգ տարպ իթտիքտէն սոնրա, 20000 ղրուշըզ նագտ վէ սարը զիգրյմէթ էյեալարընը աւլրպ ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, Իզմիտէն սէվգ օրլան ժանտարմալար՝ 8 նէֆէրտէն իպարէթ օլան մէրդուման էշգըյալը պիրթաղրկ ճիւմլէսինի աէ ախզ ու կիրիֆթ իթմիշլէ տիր։

Ռումէլի Իսլամ մուհաճիրլէրինէն միւրէթթէպ պիր չէթէյէ մէնսուպ 3 հայտուտ տախի իզմիտ զապթասը Թարաֆընտան տէրտէսթ օլընմըշտր տըր։

Մէրգուման հայտուտլար՝ պուն. տան 3 ալ ագտէմ ախզը ինթիգամ սարֆասը իլէ Լէֆքէ միւթէպրանընան Հաճի Ալի աղա նամ զաթը բէթրօլ կազը իլէ եագրպ թէլէֆ իթմիշլէր, վէ մուտահիլէյին խանէսի խայգընա տախի տուրլիւ իշքէնճէլէր վերմիշլեր տիր։ Էշգրյան մէրգու

՝ իզմիտ ճիվարընտա Բազար եէնիքէօյ մուհաճիրլէրինէն օլուպ, հայտուտլարգ վէ Թիւթիւն գայագճըզը իլէ Թէայիւշ իսթերլեր իսիշ։

—

Էտիրնէտէն եազըլտըղընա կէօրէ, էվամիրը ալիյէի Թաղեիր իլէ խազինէի տէվլէթէն 130000 ղրշ. սըրգաթ իթմիշ օլան Էտիրնէ մուհասէպէ մուգայյիտի Հալիմ էֆէնին մուհաքէմէսի՝ կէչէն բաղար էրթէսի կիւնիւ Էտիրնէ խաթինաֆ ճինայէթ մահքէմէսինէ իրա օլունարպ, մուամիլէյին ան սէնէ միւտաէթլէ գալէպէնտ օլմասընա հիւքմ վերիլմիշ տիր։

—

Գասթամունի վիլայէթի տախիլինէ պու քէրրէ 3 մատէն սուլու քէշֆ օլընարագ, մէգքիւր սու՝Մէքթպը Թրպպիյէի Շահանէտ պիթթահլիլ (անալիզ) մուհասէնաթը Թրպպին Թէպէյիւն իթմէքլէ, իշպու մատէն սուլը իշիւն իսթիտա սահիպլերինէ լազմ կէլէն իսթիյաղնամէլէր իթա պուլրըմըշ տըր։

—

Հիճազ վիլայէթինէ հայիզը նուֆուզ օլան վէ եէմպու միւթէսարրֆը պուլընան Արապ բուէսասընան իպրահիմ Ավատ բաշա՝ պունտան ագտէմ հիւքիմէթը Մէհիլ ալէյհինէ պազը հարէքեաթը սերքէշանէտ պուլընտրընտան, տերտէսթ օլընմամագ իւզրէ Թունուղա ֆիրար իթմիշ օլտըղը հայտ, պու քէրրէ խաֆիէն եինէ Հիճազ վիլայէթի խապէր ալտրգտա, մուամիլէյին տերտէսթի իշիւն Թէտապիրը լազմ. մէ իթթիխազ էլէմիշ տիր։

—

Լիոդիքտա. Բասֆին կէչէն չարշենպիհ կիւնքի նիսխէսինտէ օգընտրընան կէօրէ, Բուսանիա վէ Ավստրիա հուտուտը իւզերինտէ Օրսօվա նամ մահալտէ 4 գօյրա վուգուաթը վագը օլմուշ տըր։

—

Ախրէն Սէլանիքտէ Եունան գանսօլոյընընա Թարին օլրան Մ. Տօգասընն մէմուրիյէթի ճանիպը Գապը Ալիէն Թաստիգ պուլրըրպ, լազմ կէլէն պէրաթը իթա օլընմըշ տըր։

—

Նամը նամիի հազրէթը Բատիշահիյէ օլարագ Սամսունտա ինշա իսիրմիշ օլան պիր ճամիյէ հէտիյէի Շահանէ օլմագ իւզրէ ախիրէն նէտ վաբօրը իլէ պիր Գուրան կէօնտէրիլմիշ օլմաղա, վաբօրը մէգքիւր՝ Սամսոն լիմանընա եագլաշտրգտա պայրաղլար իլէ ատանտըլըպ Թօքլար էնտախթ իթմիշ, վէ Սամսոն գալէսինէն տախի մուգապէլէ օլընմըշ, վէ վաբօրա կէօնտէրիլէն պիր հէյյէթ Թարաֆընտան մէգքիւր Գուրան ալընըպ, պիլճիւմլէ իւլէմա վէ մէմուրին վէ միւթէպէրանը իսլամիյէթ հազրը օլարգլարը հայտե ալայ իլէ ճամիյէ մէգքիւրե կէօթիւրիլմիշ տիր։

—

Անատօլուտա 4000 քիլօմէթրօլըգ շըմէնտիֆէր ինշասընա Թալիպ օլան Ալէմանեաղը միւհէնտիս Մ. Բրէսէլին օլ պապտէքի լայիհասընը արզ իթմէք իւզրէ Տէրսատէթէ տավէթ օլընմասը հագգընտա կ'չէն կիւն սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, միւհէնտիսը մուամիլէյին հէման չէհրիմիզէ կէլմէսի իշիւն Նաֆիա նէզարէթինտէն քէնտիսինէ պիր գրթա տավէթնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Թարաֆը հիւքիմէթը Սէնիյէտէն վուգու պուլան իշպու տավէթ՝ նէ տէվլէթ վէ նէ տէ միւհէնտիսը մուամիլէյհ իշիւն պիր Թէատհիւատատ օլընմայաճագ տըր։

Պու կիւնքի Թարիխէտ պու պապտէ պէրվէճհը աթի օգունմըշ տըր։

«Ալընան մալիւմաթ կէօրէ, նէճիպ բայա լայիհասընն նագագիլը իճրա իտիլի՝ Թօքխանէ գօմիսիօնը Թարաֆընատ տախի 2 գրթա մազպաթա իլէ Գապը Ալիյէ պիլտիրիլմիշ, վէ պունըն իւզէրինէ Մ. Բրէսէլին Տէրսատէթէ ճէլալի հագգընտաքի իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

«Մ. Բրէսէլին Թէքլիֆի իւզերինէ Թէշքիլ օլընճաղ չիրքէթը Օսմանլիյէ իհսանէի քէյֆիյէթ օլունընճա, ամմիր եօլունա սարֆ օլընճաղ բարընը ֆարգ վէ բէսիւլալի իշիւն խաթրն հասրլաթը սաֆիյէսինէն մատա իւքմալը նօգսանը՝ ֆազլաի էօշրատն Թէսվիյէ օլունաճաղը էվվելճէ եազըլմըշ իսէ՝ տէ, ալընան մալիւմաթը բէսվիյէյէ կէօրէ, նօգսանը մէգքիւր՝ ֆազլաի էօշրիւն 100տէ 50սինտէն Թէսվիյէ օլունուպ, գուսուր 100տէ 50սինին Թէսվամը իլէ տէվլէթէ գալաճաղը, վէ էօշրիւն կէրէք մագթուէն վէ կէրէք էմանէթէն իտարէսի հայինտէ գումբանընան իտարէյէ գաթան միւտախէլէսի օլմայաճաղը անլաշըլմըշտրը։»

—

ԻԼԱՆ

ԳՐՈՒՍԱՏԱ ՎԱԳՐ ԱՄԷՐԻԿԱՆ ԳԸԶԱՐ ՄԷԹԷԼԻ

Իշպու մէքթէպ՝ Գրուսատա Գալայ պաչը նամ մահալտէ վագը օլուպ, Թէէսիսինտէն մագսէտ էրմէնի վէ Բում գըղ չօճուգլարընա աղ մէսարիֆլէ տերպէսթ Թաիմու Թէրպիյէ վերմէքտէն իպարէթ գուլունմագտա տըր։ Մէքթէպին մէվգիրը եիւքսէք վէ օրհհէթէ նաֆի օլարզը կիպի, պինասը տախի եէնի վէ ճէսիմ տիր։ կէրէք կէճէլի վէ կէրէք կիւնտիւզլի չակիրտ գապալ օլունուր։ Տէրսլէրէ եօնիսմիզատքի սեզտ. 8/20տէ պաչլանաճագ տըր։

Մէքթէպին ուսուլը Թէտրիսիյէսի, չակիրտանը գապալի չէրարիթի, վէ ֆիյաթը, վէ սարէթ հագգընտա մալիւմաթը մուֆասսալ ալաղ իթմէք իսթէյէնլերին՝ Գրուսատա Թ. Ա. Գօլալինէ, վէ եախսա Սթամպօլտա Ամէրիգան խանընտա 5 նումէրօլու օտայա միւրաճաաթ իթմէքլերի։

8—7

ՔԻՐԱԼԸԴ ԷՎ

Սամաթեատա Աղա Համմամընտա Թըրամվայ ճատտէսինտէ Ագարճա չէյմէսի իսմթիւնտ քեահն քեարկիր պիր պապ խանէ՝ քիրալըգ օլարընտան, խանէի մէգքիւրը կէղմէք իսթէյէնլերին՝ տերուշինտ պուլընան պէքճի Թարաֆընտան կէզտիրիլէճէյի, վէ բազարլըգ իթմէք իշիւն տախի մաթպասմազա միւրաճաաթ իթմէքլերի։

10—7

ԻԼԱՆԸ ԲԷՍՄԻ

Գերմանիայը իրատէի Սէնիյէ Ալթընը Տարբէի Գէլէթիյէ խա Թախանէսինին միւհէտտէտէն ինչասը իշիւն պիր բէյանգօ քէչիտէ օլունճաղ, վէ իշպու բէյանգօ զիյրտէ կէօսթէրիլտիկի վէճհ իլէ, պէհերի 1 ֆրանգ օլմագ իւզրէ 150,000 պիլէթէն իպարէթ օլարագ, պունարտան 52 ատէտի իքրամիյէ գազանճաղ տըր։

	Ֆրանգ
1 պիլէթ	10,000
1 պիլէթ	4000
10 պիլէթ պէհերի 1000ական	10,000
20 պիլէթ պէհերի 500ական	10,000
	54,000

Մէգքիւր բէյանգօ պիլէթլերի՝ պէրվէճհը աթի տէվարրը բէսմիյէ իլէ պանգալարտա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

Շեհր Էմանէթը ճէլիլէօնտէ Ալթընը Տարբէի Գէլէթիյէ

Գանգը Օսմանիյէ

Գրէտի Լիոնէ պանգասընտա

Մ. Լրպէնին պանգասընտա։

Իշպու բէյանգօ՝ ֆի 10 քեանունը սանի (յունվար) սէնէ 502 Թարիխինտէ քէշիտ օլունճաղը, վէ իքրամիյէլեր եսմանը՝ խտպէթ իտէնէ պիլէթլեր ահաստանա իթա օլունմագ իւզրէ Գանգը Օսմանիյէ տէբօզիթօ օլունճաղ։ Ալթընը Տարբէի Գէլէթիյէ ճանիպինտէն իլան օլունը։

Ֆի 26 ազօսթօս սէնէ 502

ԻԼԱՆ

Գալաթատա քէօբրիլ պաշնատա 53 նումէրօլու մաղազատա մուդիմ Գուլագըզլէան Մարգար էֆ. Թարաքճնան վիւրուտ իտէն ֆլան տըր.

Պէհէր իքի ադատ պիր քէշլեթէի մուդարրէր օլան Ռումելի Թիմուր եօլ Թահվիլաթ գուրասը իշլու 1886 սէնէսի ալանը. հոկտ.ին պիրինճի կիւնինտէ 100նճի տէֆա օլարագ Զարպհանէի Ամիրէտէ քէշլեթ գըլընճագ 500 նումէրօյը հավի գուրա իքրամիյէլերինէն 39,000, գըրդ սէքիզ ատէտի միւխթէլիֆ օլարագ 189,000 վէ տէօրթ եիւզ էլի ատէտի տախի 400էր ֆրանգտան եիւզ սէքսէն պին ֆրանգ գազանճաղլարընտան, մէզքիւր իքրամիյէլերտէն տիւզի պիր ֆէտաքէարլըգլա Թէճրիւպէի Թաւհ պիրլէ հիսսէմէնտ օլամագ իւզրէ մէշհուր պանքէր Մ. Զարիֆի պանգասընդն Թահքը Թէէմինաթընտա օլան բրօմէս պիլէթլերինէն իքրամիյէնին Թէմամընա քէսալը խութիգագ իտնելերի ֆկ 7½, նրսքը 5, բուսլը 3. վէ քէզա բուսլ իքրամիյէյէ հագգը օլմագ իւզրէ 25 նումէրօյը հավի բրօմէս պիլէթլերի 57½ գրուշ ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունը։ Մէճճանէն վերիլէն ճէտվէլ տէրուտնինէ պուլընան նումէրօլարը խաբնը գապալ օլունմագ. պաղը քէսան Թարաֆընտան միւխթէլիֆ իմզալէր իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա օլան պիլէթլերէլէ սախթէ օլարագ վերիլէն ճէտվէլլերտէն Թէֆիրիգի խուսուսընտա մաղազայի ահզիմէն վերիլէն ճէտի վէլլերին պալարընտա Մարգար Գուլագըզլ իպարլլերի մուհաբրէր տիր։ Իմիրա իտիլէն պիլէթլերին նումէրօսը ճէտվէլը մէզքիւր տէրուտնինէ պուլընան նումէրօլարան Թաթպիգի իգթիզա խէր. Թաշրարարան կէլէն սըրարբրյաթ պէտէլի կիւնինէ ճէէէտիյէ գըլընմագ իւզրէբուլցա եաթօտ լէֆթէն բօսթա բուլը իրնալինտէ, սըրարբրյաթ սերիան իճրա գըլընը։ Սաթըճրլարա պէտիյէ վերիլիպ էլսինէի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապալ օլունը։ ասրա մուսպէնէ օլունմամըշ օլան եահամ թահվիլաթ նումէրօլարը գուրանը պիտայէթինէն էն սոն քէշլեթսինէ տէկին մէճանէն բուլէթ օլունը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱՍԸ

Լօնդրա 23 Սեպտ.

Ինկիլէհամը Ինկ. Լիր.	101-1/16
Օսմ. էհամը աշլարը	13-3/4
» » գարանտը	13-5/8
» » Սէրի Ա.	21-1/2
» » » Գ	14-1/4
» » » Ս	15-5/8
Օֆօման 1871	74-1/4
Օսմանլը Գանգասը	09-3/8
Բուսիա խութիգրաղը	098-3/8
Մըսրը տուլ. մութահրատ	75-7/8
» իսթիյազլը	97-5/8
Տարբա Սանիէ (Մըսրը)	74-5/8
Ռուսիտ խութիգրաղը	95-3/4
Մահարիսթ. էհամը 1877	-
Գամպիո Բարիզ 5 այ վասէ	-

Բարիզ 23 Սեպտ.

Ֆրանս. էհամ. 3 % Ֆր.	82-55
» » 4½ %	110-10
Եէնի Օսմ. էհամը աշլարը	13-35
» » » գարանտը	13-32½
Մէտարէլէ	
Սեռի Գ.	14-25
» Ս.	13-70
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	33-50
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	-
Օսմ. Գանգասը	495-
Գրէքի Լիոնէ	551-25
Գրէքի Ֆոնտիէ	1595-
Լիոն ազատօնը	1236-25
Սուէիշ ազատօնը	2023-75
Բուսիա 3 % 1877	102-
Իթալիա էհամը	100-60
Մըսրը Ֆոնտ. մութահրատ	383-75
Իսպանիա 3 % 1879	292-50
Գամպիո 3 այ վասէ	25-31

Վիէննա 23 Սեպտ.

Լօնդրա իւզերինէ գամպիո	125-80
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	16-70

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐԹԱՍԸ

Էսկ. ուսմ. տիս ազչ. գաբ.	15-14
Նու սապահ աշլարը	15-12
Իսթիգրազը տախիլի աշլարը	33-08
» » գաբանտը	33-05
Մըսրը մութահրատ. գաբ.	35-20
Նու սապահ աշլարը	34-
Սեռի Ա.	21-10
» Գ.	14-10
» Գ.	15-12
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	35-
Ագչէ Փայիզի	06-
Ռէօր	Ղրշ. 00-
Հէվալէսիգ	» 25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէքի ժէնէրալ	5-27
Սթամպոլ ոլանգասը	4-35
Օսմէնէթ ժէնէրալ	5-10
Թրամվայ	2-30

ԱԳԳԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱՔԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.ատան	Ղշ. Բր.
Գէյազ մէճիտիէ Փարագը	108-04
Մէթալիք »	97-20
Գէշլիք »	102-20
Ակթըլըգ »	102-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-22
Ֆրանսըզ ալթունը	38-02
Բոլ	80-25
Գրէքմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	9-25

ԹԱՍՓԻՃԷ ԳԵԱԴԸՋԸ

20) լիգ քեաղըտա	
50) » »	16-30
100) » »	
500) » »	
1000) » »	16-15
10000) » »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

Շամը չէրիֆ վէ միւհագաթը իշիւն պին իւչ եիւզ իքի սէնէսի Քըրիմի սանիսի իպթիտայընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպարեսաը մէվգբյի միւնագասատա պուլունան պէլէտի զէլթին եաղընը պէհէր գբյէսի պէշ դրա մահալինճէ Թալի. պի էօհտէսինտէ օլորզընտան իթասընա Թալիպ օլանլարը Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տարէքսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Իյլուլ 1886

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

Նէզամիյէ Թահնիյէ խարէսի հասրլաթընտան եիւզ պին գբյէ ինճէ վէ օլ մըգասը գալը քի ճէման ֆիրուխթ օրնանագ իքի եիւզ պին գբյէ քէբէյին էլուլը բուսինին օն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնիւ պիրմիւզյէտէ գարարը գաթիսի վերիլճէյինտէն իյթիրայա Թալիպ օլանլարը լէվազիմաթը ուսումիյէ տարէքսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Իյլուլ 1886

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

Սիւլսի գարաման վէ սիւլսանը գբվըրճրդ գօյուսը Թալասը ատէտ 30 000 պիրպիրի իւզերինէ պէհէրի 3 ղրուշ 10 բարայ։

Եէրլի գբրգմը քէյի գբլը ճէտիտ գբյէ 9000 պէհէր գբյէի ճէտիտի 5½ ղրուշ։

Գեյգօղ տապաղխանէսի իլէ մույ. Թալ ֆապրիգասը իշիւն լիւզումի օլուպ չուրուԹը մուգաբրէրե վէ նիւմունէսի վեճճ իլէ մէվգբի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրագամ իքի գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրագամէլերի իլէ Թալիպլերի էօհտէսինտէ օլսա։ իյլուլը բուսինին օն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնինտէ գասատ պէհէր կիւն միւնագասասը պիլճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլերի վերիլճէկինտէն, իթա եիմէկէ Թալիպ վէ օն ալընճը սալը կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէնզիլի իլէ բաղիպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տարէքսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

9 Իյլուլ 1886

3—3

Շուրսի Պահրիյէ ճանիպը ալիսինտէն.

Ասաքիրը Պահրիյէի Շահանէ նանը ազիզ մուայէնաթը իշիւն մուպայասը մուգաբրէր օլան գըրդ պին չուվալ 3ինճի նումէրօ տագիդին պէհէր չուվալը 90 ղրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգաբրուր իտուպ, իշպուրումի իլուլը օն իւշինճի ճումասա էրթէսի կիւնիւ մունագասասը պիլ իճրա գարարը գաթիսի վերիլտիքտէն սոնրա, եէվմը մէզքիւրը ագշամըրը սասաթ օնատան օն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնիւ ագշամըրը սասաթ օնա գատար եիւզտէ պէշ Թէնզիլինէ պրագբլմըշ օլորզընտան։ օլ վէճճիլէ Թէնզիլ իտէն վար իսէ։ էյյամը մէզքիւրէտէ Շուրսի Պահրիյէ կէլմէլէրի, վէ անտէն սոնրա կէլէնլէրին Թէնզիլաթը գապուլ օլմայնճաղը իլան օլընը։

10 Իյլուլ 302

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՑՈՒՆ

Էվգաֆը Հիմայուն վարիսաթը ումումիյէ խուարէսի մահլիւլաթ չիւպէսինտէ պէհէր կիւն միւգայէտէրերի իճրա օլունմագտա օլան աթիւզլիքը մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտէթը իլանընտան 3ինճի հաֆթասը օլան իշպու 1302 սէնէսի իյլուլընդն 8նճի կիւնինտէն իթիբարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թալիպ օլանլարը գըզմէթը մուխամմէնէսինին էօշրինէ միւսավի Թէէմին ագշէսիյէ պէրարէտ իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլերի լազըմ կէլէճէկի 3նճի տէֆա օլարագ իլան օլունը։

. . 47 վէ 49 . . 40000 (1) .— Գալաթատա Եօլճուզատի մահալլէսինտէ Իսքէնտէր ճատտէսինտէ Միհրի խաթուն վէ Գուլէի Զէմին վագֆընտան Թէրպիէն 75 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 15 մէթրօ պաղչէ վէ Թահքընտա շէհրի 70 ղրշ. քիրալը պիր պապ տուխանդը տիւքքանընը մուշ. Քէմիլ շէհրի 220 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլ մա տիւքքան։ Միւնասիսի Հաճի Հիւսէյին։

. . 5 . . 45000 .—Թօրխանէտի Գուլ օղլու մահալլէսինտէ Պապիւսսատի աղասը սթիգ Եագուպ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 22 պուչուգ մէթրօ պաղչէ վէ պիր սարնընը միւշէմիլ շէհրի 500 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլ։ Ահմէտ էֆ։

. . 28 . . 6000 .— Էմիրկէն գաբրյէսինտէ Մուվագգրթխանէ ճատտէսինտէ էէնէնէմէքեան Սուլթան Ապտիլ Համիտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա շէհրի եիւզ ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ վէ պիպա կէտիքա պիր պապ պագգալ տիւքքանընընը Նրսաֆ հիսսէսի։ Ահմէտ էֆ։

. . 28 . . 20000 .— Պապը Ճաֆերիտէ Ռիսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա Հարէմէյն կէտիքաԹընտան շէհրի 250 ղրշ. քիրալը պիր պապ ֆեսնի տիւքքանընը կէտիկինին պիԹիւնի։ Հաճի Հիւսէյին աղա։

. . 34 . . 2500 .— Պէշլիքթաշտա Եէնի մահալլէտէ Տէրէ ճատտէսինտէ Հասան Ռիզա բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 80 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ ատասը։ Հաճի Ահմէտ։

. . 50 . . 5000 .—Հաքէօյտէ Թուրչուճը մահալլէսինտէ Թուրչուճը ճատտէսինտէ Հիւսէյին էֆ. մահալլէսինտէ Թէրպիէն 40 մէթրօ ատասա 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 23 մէթրօ պաղչէյի միւՀէմիլ ախչապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլ։ Հաճի Հիւսէյին։

. . 55 . . 500 .— Զարչուի քէպիրտէ Զուհաքը խանը տէրուտնինտէ Թահքանինտէ Սատրազամ Իպրահիմ բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա շէհրի եիւզ ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ օտա մա բէքէք կէտիկինին 18 սէհիմէն պիր սէհիմ հիսսէսի։ Հաճի Հիւսէյին։

(1) Ճիւմլէյէրին պաչարընտա իլը հիզատտա պուլունան բագգամար՝ մահլիւլաթրն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէյէրինի պիլտիրմէքէտ տիրլէր։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ
ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ.

Շարգտա վէքիլի Մ. Էօժէն Ռաբաբօր

Ազիէնտա	մէրքէզի	Վիէննատա	սէրմայէ	ֆրանգ	6,000,000
Ֆրանգո-Հօնկրուազ	»	Գուտարէթատա	»	»	20,000,000
Ֆէնիքս, Օթրիշէն	»	Վիէննատա	»	»	4,300,000
Նասիօնալա	»	Գուգրէշտ	»	»	5,000,000
			Ճէման	Ֆր.	55,300,000

(Իհթիյաթ ազչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Գալաթատա Վօյվոտա սօգաղընտա Եուսուֆ Իզզէտտին խանընտա 1ինճի գաթատա

ՖՕԹՕԿՐԱՖՃԷԼԱՐԸՆ Վէ ԷՀԼԸ ՄԷՐԱԳԸՆ ՆԱԶԱՐԸ ՏԻԳԳԱԹԸՆԸ

ՏՕԳԹ. Տ. ՎԱՆ ՄՕՆԳՀՕՎԷՆԻՆ
Դիւմիւշլիւ ժիւրիրի վէ Պրօֆէսէր

ԹԱԳԼԻՏԼԷՐԻՆ-ՏԷՆ ՍԱԳԵՆՄԱԼԸ։

DVM

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱԸ։

Էհզաթի միւրէքքէպէսինէն մամուլ գուրու լէվհալարը (բլագ) իւղերինէ տավէթ իտէրիզ։

Տէրզիթօսը՝ Թիւրքիա վէ Գուլկարիսթան իշիւն ումումի աճէնԹէ օլան Էհզաթը Մ. Էմվար Ծանէնին Սթամպօլտա Մըսրը Յարլըսը գուրպինտէ Խարաճճը խանընտա քեաին մաղազասընտա տրը։

Մէզքիւր մաղազատա ֆօթօկրաֆա ատա պիրճիւմէ էհզա վէ էշեա պուլունը։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Եի-ուսէ Գուրբանա՝ 80 Նումէրօ

ԿԻՕԶԷ ՎԷ ՁԷՐՐԱՀԼԷԶԱՆ ՄԻԼԻՈՆԱԼԻՈ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըզա միւթէալիգ էնվաֆ ալաթ ու էսէվաֆ մէվճուտ տրը։

Էգիտիսէ, նուսուրագ վէ սերթ լասթիգտէն (գաուչուտան մասմուլ մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասրգ պալարը, էնվաֆ չիրինկալաք, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իլ հավա (պարօմէթր), միզան իլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի տիրնա կէօզլիքլէր պուլունմագտա տրը։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սրբարրյաթ վէ թասվիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհամէ իտէր։

ՀԱՐՍՆԵԿԸՆ ԾՈՒՂԿԱՓՈՒՆԸ.

ԳԵՂԵՑԿԱՅՈՒՆՈՒՂ, ՄԱՐՄՆՈՑ ԳՈՑՆԸ, ՍԻՐՏ ԾՈՒՂՈՒՔԹԻՒ, ՍԻՐՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամուտ մը փորձ պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գեղազանց է այս ուրիշ ամեն հեղանիւթերէ և բաղմաթիւ փոշիներէ։ Ուռային անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուրները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցուցնէ։ Ընչեան կ'ընէ մորթի սևուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արևայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ ասոնք ամեն բանով՝ անկարելի կ'ընէ մանուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիու Եօրք։ Կրվաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգրիացի դեղագործներու քով։

Գէյօղլունտա Տօղրուչեօլտա Գանծիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի իլէ, Եիւքսէք Գալատրրմտա Մ. Գարուանանը Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Գէյօղլունտա Տօղրուչ եօլտա Մ. Իզիտոր Լա Գանտէլանը Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունը։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹ ԳՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԸՐ ՔԷՆԹԱՑԼ

	Ինկ. լէրա
Ասլ սէրմայէ	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	3,591,956
1884 սէնէսի հասըլաթը	1,718,462

NORTHERN ASSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՆՇՈՒՐԸՆՍ

	Ինկ. լէրա
Ասլ սէրմայէ	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	2,993,131
1884 սէնէսի հասըլաթը	828,858

Սահկալի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլէրինին սէրուռնինաքի էշեա վէ էմթասը դայէթ ֆայիտէլի չարթարլա սիկուրթայա Թուրքմագ իշիւն մէզքիւր զամանանա Թարաֆընտան ըուխսաթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր։

Սահկալի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլէրինին սէրուռնինաքի էշեա վէ էմթասը դայէթ ֆայիտէլի չարթարլա սիկուրթայա Թուրքմագ իշիւն մէզքիւր զամանանա Թարաֆընտան ըուխսաթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր Ծ գումբանեալարընը ումում Թիւրքիա ամէնԹօսը ԳԱՌՆԻԿ Ե. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

Maritime Insurance Cie., Limited of Liverpool

ՄԱՐԻԹԱՑՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ
Սէրմայէ 500,000 Ինկ. Լիր.
Իհթիյաթ ագչէսի 120,000